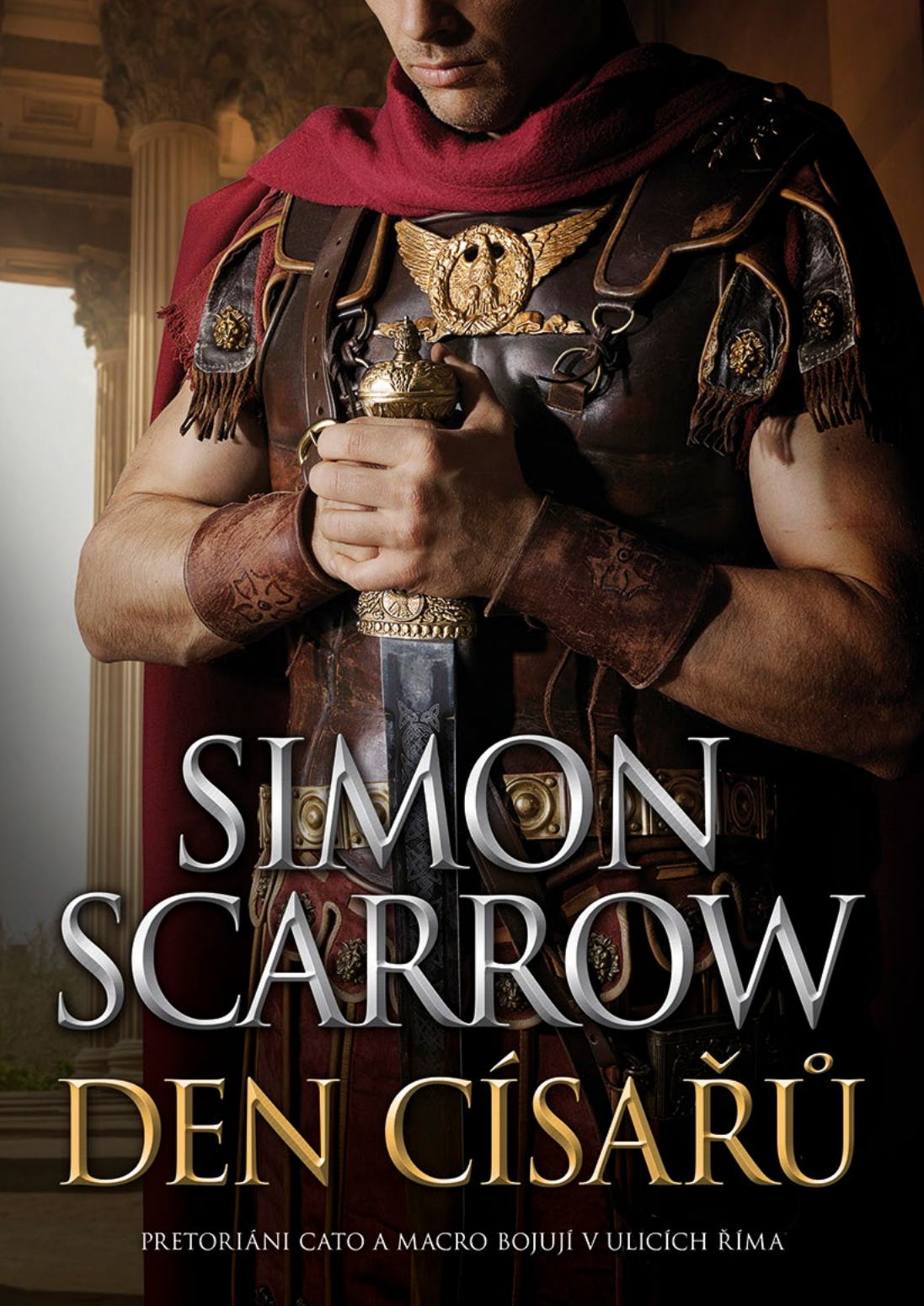

A close-up, chest-up portrait of a man dressed as a Roman soldier. He is wearing a dark leather cuirass with a prominent golden eagle emblem on the chest. A red cloak is draped over his shoulders. He holds a dagger with a golden hilt and a dark blade. The background shows classical Roman architecture with columns and arches.

SIMON SCARROW DEN CÍSAŘŮ

PRETORIÁNI CATO A MACRO BOJUJÍ V ULICÍCH ŘÍMA

Den císařů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bbart.cz
www.e-reading.cz
www.palmknihy.cz

Simon Scarrow

Den císařů– e-kniha

Copyright © BB/art s. r. o., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

DEN CÍSAŘŮ

SIMON SCARROW DEN CÍSAŘŮ

Přeložil Jaroslav Žerávek

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2018

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2017 Simon Scarrow

All rights reserved.

Z anglického originálu *Day of the Caesars*

(First published by Headline Publishing Group,

Great Britain, 2017)

přeložil © 2018 Jaroslav Žerávek

Redakce textu: Jiří Pacek

Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-759-5074-1 (tištěná kniha)

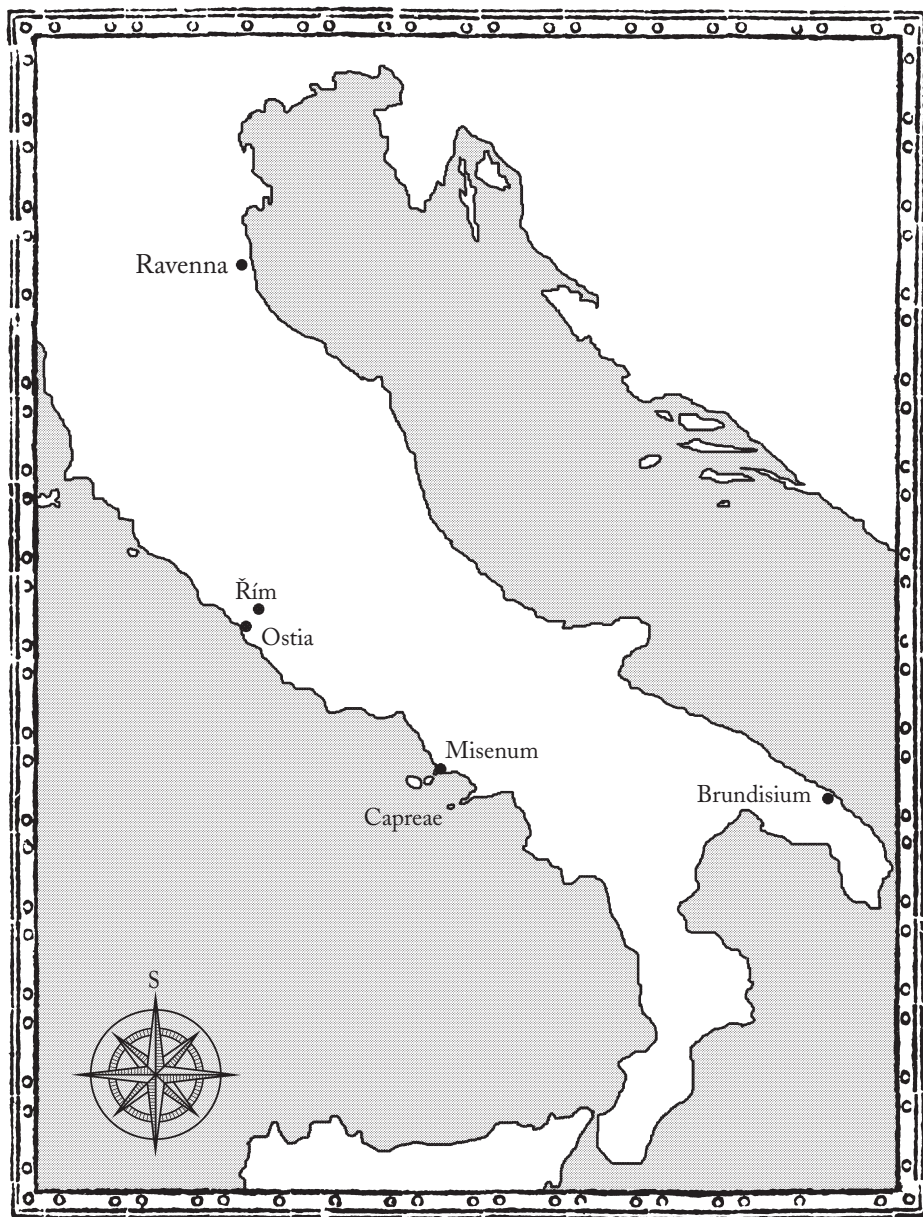
ISBN 978-80-759-5165-6 (ePDF)

ISBN 978-80-759-5163-2 (ePUB)

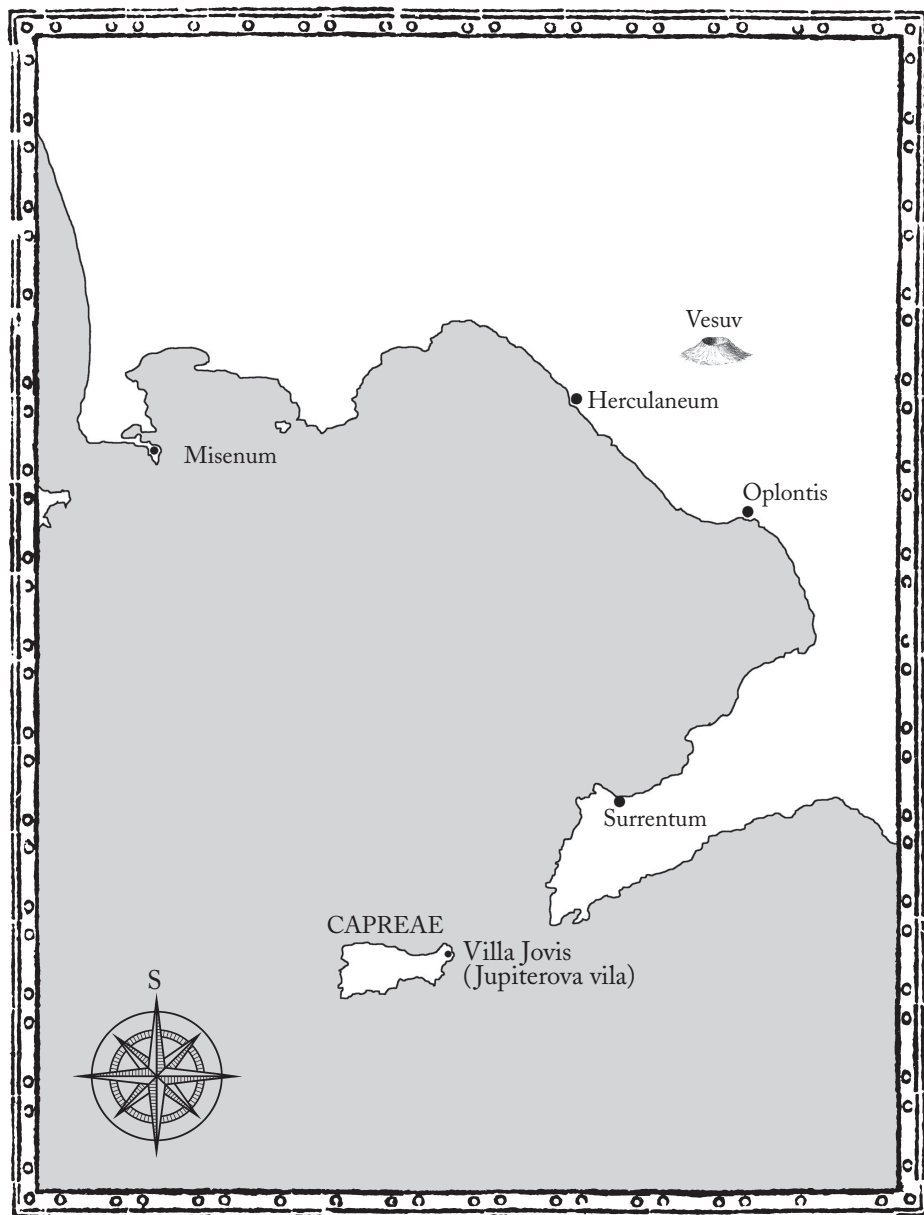
ISBN 978-80-759-5164-9 (Mobi)

Johnu Carrovi, který stál u zrodu knižního klubu, a mým dalším
druhům ve čtení během těch let: Tedovi, Jasonovi, Philovi, Andymu,
Peterovi, Trevorovi, Johnovi, Nickovi, Jeremymu a Lawrenceovi

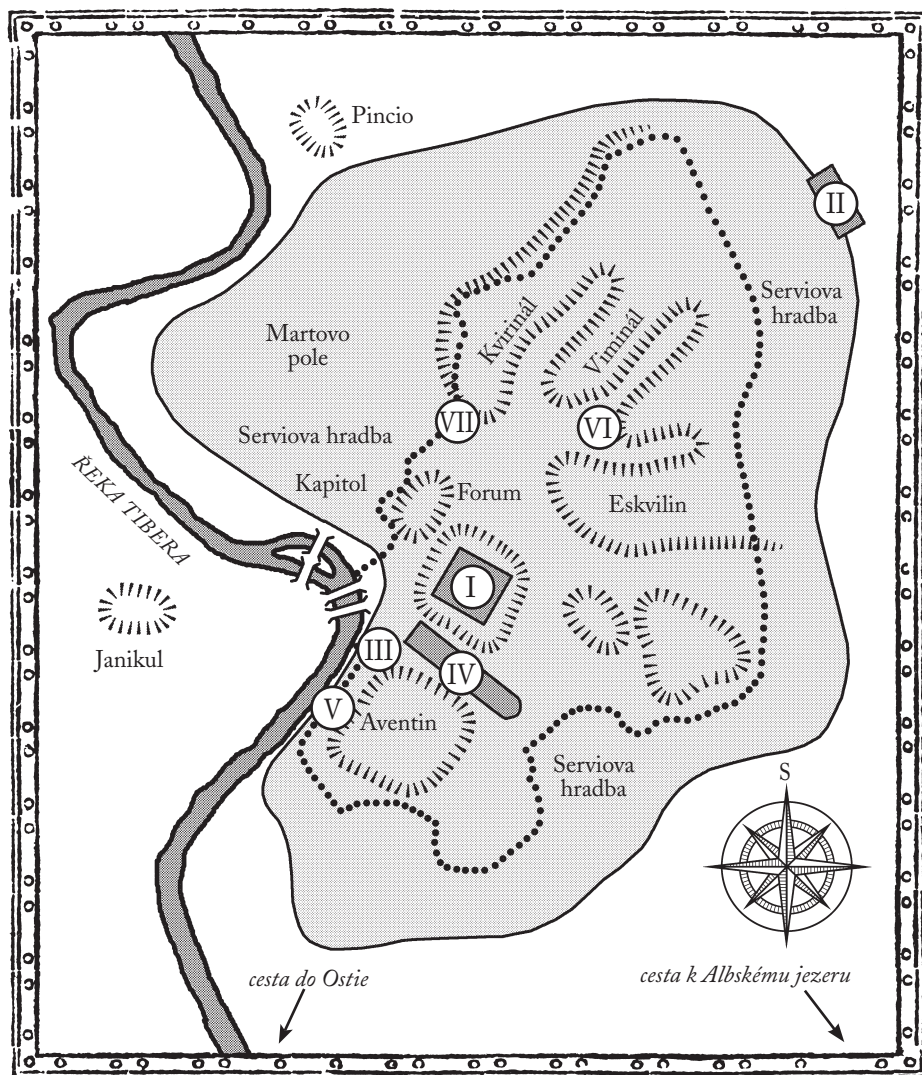
ITÁLIE 54 N. L.

SINUS CUMANUS 54 N. L. DNEŠNÍ NEAPOLSKÝ ZÁLIV

ŘÍM V DOBĚ CÍSAŘE NERONA

I císařský palácový komplex

V přístav a skladiště

II pretoriánská kasárna

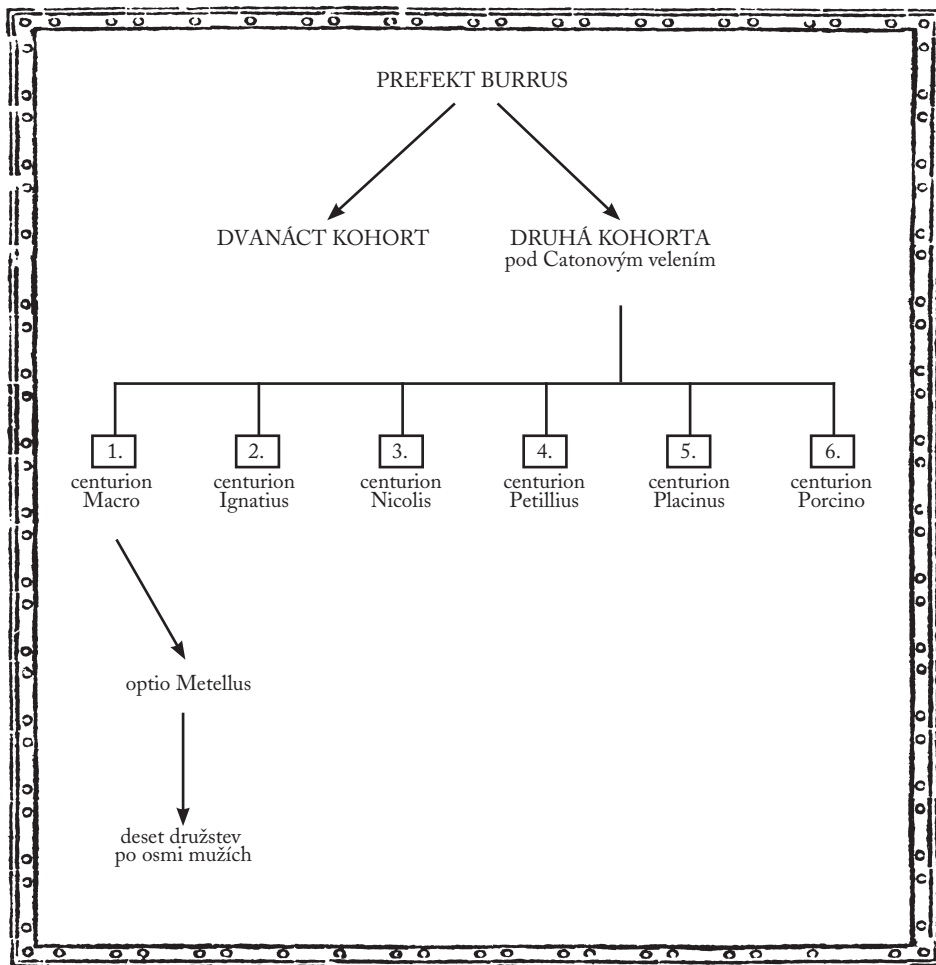
VI chudinská čtvrť Subura

III Boarium

VII Flaminská brána

IV Circus Maximus

SCHÉMA VELENÍ PRETORIÁNSKÉ GARDY

Seznam postav

Quintus Licinius Cato, prefekt druhé kohorty pretoriánské gardy,
slibný mladý důstojník

Lucius Cornelius Macro, centurion druhé kohorty pretoriánské gardy,
ostřílený veterán

Nero, nově dosazený římský císař, adoptovaný syn zesnulého císaře
Claudia; doufá, že zahájí nový „zlatý věk“, pokud ovšem najde zlato,
s jehož pomocí svůj sen uskuteční

Britannicus, syn zesnulého císaře Claudia; nevlastní bratr Nerona,
který mu to dává pěkně vyžrat

Agrippina, vdova po císaři Claudiovi; snaží se udržet si moc nad
vlastním synem

Pallas, první propuštěnec císaře Nerona, mazaný, bezohledný
a chamtivý

Vitellius, velitel expedičních vojsk nedávno vyslaných do Hispánie;
aristokrat s nedozírnými ambicemi

Granicus, senátor, který už toho hodně zažil a spousty věcí lituje

Vespasián, bývalý legát Druhé legie a senátor – čestný a schopný voják

Domitia, Vespasiánova manželka, žena s poněkud vyššími ambicemi,
než je zdrávo pro jejího muže

Amrillus, římský senátor

Junia, Cornelia, manželky senátorů

Attalus, Domitiin agent

Fennus, Tallinus, Pallasovi špehové

Lemillus, admirál flotily v Misenu, mořský vlk, který drží kurz

Spiromandes, navarcha (velitel eskadry) flotily v Misenu

Pastinus, legát Šesté legie, s chvályhodnou nechutí k právníkům

Pretoriánská garda

Burrus, prefekt velící gardě, se schopnostmi nedostačujícími pro tuto hodnost

Mantallus, tribun

Tertilius, velitel třetí kohorty

Caecilius, mladší tribun

Druhá pretoriánská kohorta

Cristus, tribun, bývalý milenec Catonovy zesnulé ženy Julie, pěkný sukničkář

Placinus, *Porcino*, *Petillius*, centurioni

Metellus, *Ignatius*, *Nicolis*, *Gannicus*, *Nerva*, optioni

Rutilius, nosič císařovy standarty

Ostatní

Julia, Catonova zesnulá manželka, možná žena pochybné pověsti

Lucius, syn Julie a Catona, trochu rošťák

senátor Sempronius, Juliin otec, čestný politik, takže docela rarita

Petronella, Luciova chůva, žena, která se nedá jen tak zastrašit

Tribonius, hostinský v Subuře

Decimus, vrátný ve Vespasiánově domě

Cefodus, nabubřelý advokát u soudního dvora na Boariu

Kapitola první

Řím

na sklonku roku 54 n. l.

Začalo to, jak už to u těchhle věcí chodí, nad pár poháry. Ne že by rvačky byly v Subuře něco neobvyklého, notabene v hostinci jménem U Romula a vlka, vyhlášeném laciným vínem, bodrými kurvami a zasvěcenci, kteří vám prodali důvěrné informace o vozatajských týmech. Byla to jedna z největších krčem v chudinské čtvrti a zabírala celé přízemí činžovního domu na rohu malého náměstí. U zadní stěny stál dlouhý pult, od něhož Tribonius, majitel podniku, řídil malou skupinku zmalovaných ženských, které roznášely zákazníkům pití a omezenou nabídku pokrmů. Také poskytovaly další služby těm, již lačnili po tělesnějším kontaktu. U každého ze vchodů stáli dva pořízci, a než zákazníky vpustili dovnitř, zkontrolovali, jestli u sebe nemají zbraně. Někteří hostinští taková bezpečnostní opatření odmítali ze strachu, že jim zaženou kunčofty, ale Tribonius už vedl podnik přes dvacet let a jeho klienti rádi vzali na milost tohle omezení kvůli radovánkám, které našli uvnitř.

V tu noc, ani ne měsíc po smrti císaře Claudia přišlo a ulice Říma se v neustálém sykotu a pleskání dešťových kapek leskly. Claudiova smrt se setkala se zdravou mírou opatrnosti a úzkosti ze strany obyčejných obyvatel hlavního města, a to nebylo pro obchody u Romula a vlka nic dobrého, protože spousta lidí raději vycházela co nejméně v obavě z potíží vyvolaných soupeřícími stoupenci císařových synů Nerona a Britannika. Starý pán to měl sice v hlavě trochu pomotané a byl nemotorný, ale postaral se lidem o jídlo a zábavu, a hlavně jeho vláda byla stabilní a nekalila ji bezmyšlenkovitá krutost a bezohlednost jako za jeho dvou předchůdců. Jenže existence dvou dědiců nejmocnější říše na světě musela zákonitě vyvolávat napětí.

Šestnáctiletý Nero byl starší z obou chlapců, o tři roky. Nebyl Claudiov vlastní syn, ale dítě císařovny Agrippiny, která sama byla dcerou Claudiova

bratra. Sňatek mezi strýcem a neteří vyžadoval změnu zákona, ale senátoři se rádi přemohli a odpustili císaři takovou malichernost jako incest výměnou za jeho přízeň. A tak se Nero stal Claudiovým zákonitým synem. Claudiův vlastní syn Britannicus však nesnášel svého vnuceného adoptivního bratra, jehož upřednostňování záhy začala upevňovat jeho matka svým vlivem na mysl i tělesné touhy císaře. A tak Claudius v posledních letech své vlády stvořil bezděčně rivalitu, která ohrožovala mír v Římě. I když si císařovna pospíšila s oznámením, že se dědicem trůnu stal její syn, bylo dobře známo, že se Britannicus a jeho spojenci s celou situací nesmířili, a proto běžní občané s úzkostí vyčkávali, jak se soupeření vyřeší.

Na náměstí vešla skupinka příslušníků pretoriánské gardy v tlustých pláštích a spěchala k hostinci. Za chůze hlasitě rozprávěli a smáli se. Do smíchu jim skutečně bylo, protože gardisté byli milácci císařů, kteří je za věrnost bohatě odměňovali. A nový císař nebyl výjimkou. Když bylo oznámeno Neronovo nastoupení na trůn, dostal každý gardista v Římě malé jmění a vojáci teď měli váčky plné stříbra. Tribonius s úsměvem vzhledl, když se muži objevili ve vstupu. Vojáci sundali kapuce, svlékli promočené pláště a pověsili je na količky na boční stěně. Pak přistoupili k pultu a objednali si první poháry. Na dřevěný pult posetý skvrnami a šrámy padaly čerstvě vyražené mince. Personál přinášel ze zadní místnosti poháry a džbány s vínem a podával je nedočkavým vojákům.

Nebyli to první gardisté, kteří toho večera poptili hostinec návštěvou. Krátce před nimi dorazila jiná skupinka, která si zabrala lavice u rohového stolu. Tito však nebyli zdaleka v tak veselé náladě, i když také oni obdrželi císařův dar. Jejich vůdce se v tu chvíli obrátil směrem k pretoriánům u pultu a zamračil se.

„Blázní zatracený,“ zavrčel. „Co si myslí, že slaví?“

„Třeba roční žold navíc,“ odpověděl s úsměvem muž vedle něj. Pozvedl pohár. „Připijme si na nového císaře.“

Na jeho gesto odpověděli ostatní vojáci u stolu mlčením. Muž pokračoval ironickým tónem. „No, co je, chlapi? To si žádnej z vás se mnou nepřipije na našeho milovaného Nerona? Ne? Jsou všichni stejně nešťastný jako ty, Prisku.“

Vůdce se odvrátil od mužů u pultu. „Jo, Pisone, máme dobrý důvod, abysme se tvářili nešťastně. Stačí si představit toho holobrádka na trůně. Sloužíš v paláci stejně často jako já, takže jsi viděl Nerona zblízka. Víš dobře, jaký je. Nacpává se lahůdkama a obklopuje se básníkama a hercema. A taky je to pěkný syčák. Vzpomínáš, jak jsme ho kdysi museli doprovázet při jedné z jeho anonymních cest do města? Když se pohádal s tím dědkem. Jak jsme toho starýho museli držet u zdi, zatímco mladej pán ho ubodal k smrti?“

Piso při té vzpomínce potřásl hlavou. „Nebylo to zrovna příjemný, to souhlasím.“

„Ne,“ ucedil Priscus přes zaťaté zuby. „To rozhodně. A jako císař bude ještě horší. Uvidíš.“

„Aspoň nám slušně zaplatil.“

„Jenom někomu,“ opáčil Priscus. „Co ti chlapi, kteří jsou pořád na tažení v Hispánii? Moc je nepotěší, že kvůli tomu, že nebyli v Římě, přišli o svůj díl zlata.“

„To asi ne... A vůbec, co tě vede k názoru, že by Neronův mladší bratr byl nějaká výhra, kdyby se stal císařem on?“

Priscus se na okamžik zamyslel a pokrčil rameny. „Asi moc velká ne. Jenže Britannicus není blázen. A už od kolíbký ho vychovávali jako budoucího vládce říše. A navíc je to Claudiova vlastní krev. Má právo prvorozenýho, aby se stal císařem. Jenže ta proradná mrcha Agrippina a ten naolejovanej neřád Pallas toho chudáka místo toho odstrčili stranou.“

Při zmínce o nejbližším rádci nového císaře se Piso ustrašeně rozhlédl. Hostinec byl místem, kde se často objevovali císařští špehové a informátoři, naslouchali hovoru a svým dobrodincům v paláci hlásili potíživosti. O Pallasovi se vědělo, že je jen málo tolerantní vůči těm, kteří kritizují jeho samotného nebo císaře. Žádný špicl však, jak se zdálo, nikde v okolí zrovna nebyl. Piso rychle uskl víno a pak pohlédl varovně na přítele. „Radši si dávej bacha na jazyk, Prisku, jinak dostaneš sebe i nás ostatní do maléru. Taky bych byl radši, stejně jako ty, kdyby se novým císařem stal Britannicus, jenže se nestal a my s tím nic nenaděláme.“

Priscus se pousmál. „Ty možná ne. Jenže někteří lidi jo.“

„Jak to myslíš?“

Než mohl Priscus odpovědět, přerušil ho hlasitý smích za jejich zády. „Hele, mládenci, nesedí tady s kyselým ksichtem náš přítel Priscus a jeho partička kámošů?“

Priscus hlas okamžitě poznal, ale neobrátil se. Postavil pohár na stůl a pronesl hlasitě: „Hele, Biblie, co kdybys táhnul do prdele a nechal mě v klidu pít?“

„Do prdele, jo?“ Nově příchozí přistoupil ke stolu a pohlédl na Priska a jeho druhy. „Takhle se přece nevíta starej kámoš, co přináší dary.“

Biblius vytáhl zátku ze džbánu pod paží, a než mohl Priscus reagovat, dolil mu pohár. Pak pozvedl svůj vlastní směrem k mužům u stolu. „No, mládenci. Kdo se ke mně připojí a připije na našeho společného dobrodince? Na císaře Neronu, ať mu bohové žehnají!“ Obrátil do sebe pohár, pak jím mrštil o zem a otřel si rty hřbetem ruky. „Fakt dobrý.“

Žádný z mužů u stolu jeho přípitek neopětoval. Biblius nakrčil obočí. „No, co je? Nepřipijete našemu císaři? To mně přijde trochu neloajlní.“ Rozhlédl se po hloučku svých druhů. „Co vy na to, pánové? Vypadá to, že tahle banda nemá o Neronovi moc dobrý mínění. Člověk by skoro řekl, že to je víc než neloajlnost. Možná zrada. Třeba doufali, že se purpuru zmocní ten malej hajzlík Britannicus. Jenže už je to tak, vyhrál náš chlapec. Ten váš prohrál. Stalo se a vy byste měli přestat knourat a smířit se s tím.“

Priscus pomalu vstal, postavil se proti Bibliovi a zvedl pohár. „Omlouvám se, bratře. Kde jsou moje způsoby?“

Zlehka stočil zápěstí a na Bibliovu ruku začal stékat tenký pramínek tmavě rudého vína. Priscus pokračoval v pohybu směrem vzhůru po Bibliově paži a polil mu vínem rameno a pak hlavu. Nakonec ještě zlehka pohárem zatřepal, aby z něj dostal i poslední kapky. Potom stáhl ruku a mlčky upřel zrak na mračícího se Biblia.

„Toho budeš litovat, Prisku.“

„Vážně?“

Priscus vyrazil pohárem proti Bibliovu obličejí a rozdrtil nádobu o jeho nos. Pak, zatímco jeho protivník s obličejem zalitým krví potácivě ucouvl, zařval na své druhy: „Na co čekáte? Tak do toho!“

Jeho společníci s řevem vyskočili, převrhli lavice a stůl a pak se pěstmi

vrhli na druhou skupinku pretoriánů. Priscus nespouštěl zrak z Biblia. Vždycky toho chlapa považoval za užvaněného pitomce a teď nastal čas, aby mu uštědřil lekci. Vrhł se vpřed a horním hákem vrazil do mužovy brady, zvrátil mu hlavu, pak pokračoval ranou do břicha a dalším výpadem proti Bibliově čelisti, až gardista potácivě ustoupil.

Biblius upřel na Priska vztekly pohled. „Jseš mrtvej!“ zařval. „Dočista mrtvej!“

Jenže než mohl svoji hrozbu splnit, Priscus vyrazil vpřed a zasadil mu další úder. Biblius trhl hlavou zpátky, aby ránu vykryl, jenže byl příliš pomalý a schytl to plnou silou do krku. Priscus cítil, jak jeho pěst drtí kost a chrupavky. Biblius zasténal, sevřel si rukama krk a lapal po dechu. Priscus čekal na protivníkovu odvetu, pěsti zdvižené a v příkrčeném postoji. Ale Biblius udělal jen dalších pár kroků zpátky, rukama si dál svíral krk, zatínal čelisti a oči mu lezly z důlků. Pak zakopl o stoličku, přepadl dozadu a hlavou prudce narazil o kamennou podlahu. Ležel s pohledem upřeným do stropu, pak několikrát zamrkal, zachvěl se a ztuhl.

Priscus k němu obezřetně přistoupil, ale hlavní boj probíhal u nálevního pultu a jemu nic nehrozilo. Šťouchl do Biblia špičkou sandálu.

„Vstávej!“

Protivník se nehýbal, takže tentokrát Priscus do muže kopl. „Vstávej, mizero, a já ti ukážu, co se stane s těma, co podporujou Nerona.“

Biblius se po kopanci ani nepohnul a Priskovi přejel mráz po zádech. Uvolnil pěsti a pomalu poklekl vedle druhého muže.

„Biblie?“

„Je mrtvej!“

Priscus vzhlédl k jedné z holek ve výčepu. Přitiskla si v hrůze dlaně k ústům.

„Tys ho zabil!“

„Ne. Já...“

„Je MRTVEJ!“ vykřikla.

Někteří z pretoriánů se ohlédlí a pár jich přestalo bojovat, aby zjistili, co se stalo. Priscus vrtěl hlavou a upíral pohled na muže, kterého srazil k zemi. Věděl, že děvče má pravdu.

„Ale to byla nehoda...“

Biblius byl mrtvý. Bylo to nad slunce jasnější. A pro ty, co zabili druhá ve zbrani, existoval pouze jediný trest. Priscus vstal a couval ke dveřím.

„Tys ho zabil.“ Jeden z Bibliových mužů ukázal na Priska.

Priscus se obrátil a dal se na útěk. Bez pláště ven na ulici, do studeného deště. Bez rozmyšlení zamířil na opačnou stranu, než kde stála pretoriánská kasárna, a prchal, hnal se ulicí, pronásledovaný voláním od hostince.

Nedostal se daleko, než zaslechl za zády výkřik: „Támhle je!“ Běžel dál, co mu síly stačily, dokud nezahlédl ústí temné uličky. Vběhl do ní. Pak to vzal první odbočkou doprava, potom doleva a nezastavoval. Zvuky pronásledovatelů ještě chvíli slyšel za sebou, až nakonec zesláblý v dálce. Ale on stále běžel a zvyšoval svůj náskok před pronásledovateli. Konečně se zastavil v ulici nedaleko Fora, přitiskl se do stínů podloubí a přerývané oddychoval.

Zabil muže. Byla to nehoda, obyčejná nešťastná náhoda. Jenže to ho neomlouvá před tvrdou vojenskou disciplínou. Kdyby se nechal zajmout, byl by mrtvý. Zvlášť pokud by se ještě vzalo v úvahu jeho protineronovské smýšlení. Velicí důstojníci už měli tak dost těžkou hlavu z rozkołu v gardě v důsledku věrnosti dvěma následníkům trůnu. Určitě by ho exemplárně potrestali nejen za vraždu bratra ve zbrani, ale také proto, aby ukázali, co se stane těm, kdo se postaví Neronovi.

Existovalo pouze jediné místo, kam mohl jít. Jediné místo, kde byli druzí, kteří smýšleli stejně jako on. Kde ho ukryjí, dokud všechen povyk neutichne. Jiní, kteří čekali na správný okamžik, aby svrhli uzurpátora Nerona a zabili všechny jeho stoupence. Priskův čin je příliš nepotěší, ale potřebují jeho schopnosti a nemohou si dovolit mu neposkytnout útočiště.

Než popadl dech a rozhodl se, co si počne dál, déšť ustal. Priscus vyšel z podloubí, napřímil se a kráčet pryč. Snažil se vypadat jako muž, jehož svědomí nic netíží. Věděl přesně, kam jde a kam ho kroky zanesou.

Kapitola druhá

Právě se konala hostina na závěr sullovských her, když do domu senátora Sempronia zavítali nepozvaní hosté. Dům byl z pohledu většiny aristokratů jeho významu skromný, jenže Sempronius nikdy neobchodoval s rodovým jménem, aby získal lukrativní koncese na výběr daní či povýšení. Dokonce dovolil své jediné dceři, aby se provdala pod svůj stav, když si vzala Quinta Licinia Catona, mladého vojenského důstojníka se slibnou kariérou. A když Julia zemřela, senátorovi po ní zůstal vnuk, pokračovatel rodu.

Smrt císaře Claudia před necelým měsícem obyvatele Říma nepřekvapila, uvažoval Sempronius. Císař byl starý a stále sešlejší a na veřejnosti se ukazoval jen zřídka. Jeho smrt popisovali jako poklidnou a podle oznámení zemřel obklopen členy císařské rodiny a nejbližšími rádci. Téměř jedním dechem také vyhlásili jeho nástupce. Cyničtější obyvatelé města neopomněli připomenout, že zařídit jmenování nového císaře nějakou dobu trvá, a Claudiovu mrtvolu zatím nechali ležet v nějaké vedlejší místnosti, zatímco podporovatelé jeho nástupce si zajišťovali pozice.

A tak lidu Říma představili jako nového vladaře Nerona Claudia Caesara Augusta Germanika. Objevily se ovšem také zvěsti, že Claudia zavraždila jeho mladá manželka. Otrávila ho. Agrippina sice zařídila purpur pro svého syna, ale nebylo tajemstvím, že řada vlivných lidí byla rozhodně proti Neronovi. Právě ti lidé, kteří v ten mrazivý prosincový večer patřili k hostům senátora Sempronia.

Dešťové mraky odpluly a noční obloha se vyjasnila. Po stranách velkého nádvoří v zadní části domu rozestavili stoly a pohovky a teplo pro senátorovy hosty, kteří si právě pochutnávali na pečivu úhledně srovnaném na podnosech, zajistily koše se žhavým uhlím. Hostitel seděl na čestném místě na vyvýšeném pódiu obklopený nejváženějšími hosty. Po jeho pravici ležel Britannicus – divoký inteligentní mladík, který právě sloupł

kůrku z malého koláčku s jelením masem a zběžně si ho prohlížel. Za pohovkou stál jeho negramotný tělesný strážce, mohutný muž, bývalý gladiátor, jemuž vyřízli jazyk, aby nikdy nemohl mluvit o tom, co vyslechl.

Sempronius se obrátil doleva a právě s podsaditým senátorem s krátce zastříženými vlasy a jeho manželkou probíral nejnovější zprávy z Hispánie, když si povšiml správce, jenž na něj divoce mával z chodby vedoucí ke vstupním dveřím. Sempronius si přejel špičkami prstů rty. „Prosím, omluv mě, Vespasiáne. Vypadá to, že mě potřebují.“

Jeho host se zamračil. „Cože?“

Sempronius ukázal ke svému správci a Vespasiánova žena soucitně přikývla. „Ani na vlastním večírku se člověk nemůže uvolnit. Je to únavné.“

„Ano. Prosím, nedej se rušit, Domitie, a ochutnej tyhle drobnosti. Myslím, že se mnou budeš souhlasit, že mému kuchaři se v pekařském umění nikdo nevyrovná.“

Sempronius se s úsměvem obrátil a vstal z pohovky. Oprášil si drobtý z tuniky a vydal se přes nádvoří k místu, kde už čekal s úzkostným výrazem jeho správce.

„Co se děje?“ zeptal se ho Sempronius. „To určitě ten hráč na lyru, že? Dohodls s ním, doufám, cenu, kterou jsem ti říkal?“

„O to nejde, pane,“ zavrtěl hlavou Croton. „U dveří stojí muž z paláce. Říká, že ho posílá Pallas.“

„Pallas?“ Sempronius se zamračil. Co po něm může císařský propuštěnec chtít v tuhle hodinu? Ten chlap nejspíš potřebuje ukázat, že má navrch, když mladík, kterého podporoval, usedl na trůn. Pallas získal velké jmění ve službách předchozího císaře a byl rozhodnutý dál zbohatnout pod Neronem. Patřilo k nehoráznostem téhle doby, že prostí – a velmi vychytralí – propuštěnci měli větší moc a vliv než senát. Členové tohoto důstojného orgánu vládli Římu od dob, kdy byli trůnu zbaveni poslední králové, až do nástupu císařů. Nyní senátoři žili v jejich stále se dloužícím stínu, ačkoli řada z nich nepřestávala snít o návratu ke slavným dnům republiky, kdy muži sloužili ideálu Říma, nikoli radě polobožských despotů posedlých občasnými záchvaty krutosti, šílenství a hlouposti.

„Tak dobrá. Zjistíme, co chce.“

Senátor kráčel za Crotonem domem ke vstupní hale. Vedle masivních

dveří stála štíhlá postava v modré tunice císařského paláce. Muž se uklonil a pak promluvil.

„Senátore Sempronie, přináším pozdravy jménem Marka Antonia Pallase, císařova prvního propuštěnce.“

„Prvního propuštěnce?“ Tenhle titul Sempronius ještě neznal. Pallas si evidentně upevňoval pozici po Neronově boku.

„Ano, pane. Můj pán chtěl, abych tě informoval, že císař a jeho doprovod chtějí poctit tvůj dům návštěvou.“

Sempronius cítil, jak se mu zděšením zrychlil pulz. „Říkal proč?“

„Mám ti vyřídit, že jde o společenskou návštěvu, pane.“ Otrok dal posmáním najevo, že vycítil senátorovu úzkost z té zprávy. „Můj pán vyznačuje, že není důvod k obavám.“

„Já žádné obavy nemám!“ vyštěkl Sempronius. „Co si o sobě ten namyšlený propuštěnec myslí?“

Otrok se chystal odpovědět, ale rozmyslel si to a jen uctivě sklonil hlavu. Sempronius se mračil a snažil se uklidnit. „Tak dobře, kdy přijde císař? Musím hned ráno poslat kuchaře na Forum. Je nějaká zvláštní pochoutka, kterou by si dal?“

„Pane, on přijde dnes večer.“

„Dnes večer?“

Senátor si vyměnil rychle pohled s Crotonem. Příprava hostiny zabrala řadu dní a oni teď musí všechno zarazit a poslat hosty co nejdříve pryč.

„Už každou chvíli, pane. Poslali mě dopředu, abych ohlásil jeho příchod, když císařský průvod začal vystupovat do kopce.“

Úpatí Viminálu bylo vzdálené jen asi čtvrt míle a ve chvíli, kdy Sempronius začal počítat, jak dlouho potrvá císařskému průvodu, než dorazí k jeho dveřím, uslyšel na ulici venku dupot okovaných sandálů a hlas, který žádal volný průchod. Nebyl čas, aby se připravil na přijetí nečekaných hostů. Nervózně polkl a kývl na Crotona.

„Otevři.“

Správce odsunul železnou zástrčku a otevřel železné dveře se slabým skřípotem velkých věřejí. Do vstupní haly pronikl studený vzduch a nesl s sebou z ulice zápach fekálií, potu a hnijící vegetace. Nízké plameny třepotající se v malých koších na uhlí zavěšených po obou stranách vstupu

vrhaly slabou zář na dlážděnou cestu vedoucí kolem senátorova domu. Nalevo se ulice svažovala směrem k Foru a ve vzdálenosti jen asi třiceti kroků spatřil Sempronius pochodeň, kterou nesl ve výšce příslušník pretoriánské gardy. Za ním následoval důstojník s chocholem na přilbě a pak matně zářící zbroj malého vojenského oddílu. Vzadu spatřil dvoje lehce se pohupující nosítka, jak se nosiči snažili držet krok s pretoriány. Mezi domem a císařským průvodem stálo ve světle vycházejícím z nárožního hostince několik mladíků s palci zasunutými vzdorně za široké kožené opasky. Někteří ještě stále drželi v rukou poháry.

„Táhněte z cesty, říkám!“ zvolal pretoriánský důstojník. „Nebo vás přetáhnu mečem po prdelích. Hněte sebou!“

Největší z mladíků, s podobeným obličejem rámovaným umaštěnými kadeřemi černých vlasů, vykročil vpřed a naklonil hlavu.

„Copak to tady máme, chlapci? Takový vzácný hosty v naší ulici? Nevzpomínám si, že bych je zval.“

Jeho banda, posilněná laciným vínem, se rozesmála a častovala blížící se pretoriány posměšky.

„Na cí rozkaz jste nás poctili návštěvou, přáteli?“

„Jménem císaře! A teď uхни, než tě předhodíme dravý zvěři!“

Jeden z mladíků vsunul prsty do úst a posměšně hvízdal. Jejich vůdce do sebe obrátil obsah poháru a náhle jím mrštil po vojácích. Zasáhl důstojníka do hřebenu přilby a kolem se rozlétly úlomky a zbytky usazenin.

„Vy neřadí!“ zařval důstojník. „To mi zaplatíte!“

Vytrhl z pochvy meč, prudce odstrčil stranou nosiče pochodně a vrhl se k výrostkům. Jejich vůdce se rychle obrátil na podpatku.

„Čas zmizet, mládenci!“

S veselými výkřiky se rozběhli ulicí kolem Semproniova domu a zahnuli do nedaleké úzké uličky. Jejich hlahol se ztrácel v dáli. Důstojník zabručel nadávku, vrátil meč do pochvy a pokračoval se svým oddílem ke vstupu, kde hlasitě zavelel. Gardisté se zastavili a vzápětí už důstojník vydal další rozkazy. Dvojice mužů se rozběhla, aby zaujala pozice a střežila ulice a uličky bezprostředně kolem senátorova domu. Jakmile byli na místě, důstojník pokynem přivolal muže s nosítky. Pak se obrátil a zasalutoval Semproniovi.

„Sextus Afranius Burrus, prefekt gardy.“

Sempronius muže ještě neviděl, ale jméno znal. Burrus patřil k důstojníkům, kteří byli povýšeni v posledních měsících Claudiovy vlády, na radu Pallase a císařovny, a byli příznivci Neronova nástupnictví.

Nebyl čas, aby pozdrav oplatil, protože před vstupem zastavila první nosítka. Hlavní nosič tiše vydal povel a muži spustili nosítka na zem. Nastala krátká pauza, během které Sempronius slyšel tichou rozpravu. Pak se mezi závěsy vysunula ruka a rozhrnula je. Venku se objevily jasně rudé kožené boty a z nosítek vystoupil císař. Protáhl se. Předstíral, že Sempronia nevidí, a nabídl ruku své matce. O okamžik později stála už po jeho boku Agrippina. Pečlivě upravený účes měla trochu nakřivo. Přitáhla si stolu, aby si zakryla rameno. Sempronius zahlédl na její šiji malou červenou skvrnu jako po kousnutí a okamžitě odvrátil zrak.

Nero objal matku kolem pasu, obrátil se k senátorovi a schválně nasadil tón, jako by se právě náhodou potkali na ulici.

„Á! Můj drahý senátore Sempronie! Rád tě vidím.“

Sempronius se uklonil. „Potěšení je na mé straně, císařská Výsosti.“

„Tím jsem si jistý. Ale zanechme formalit. Jsme tady přece všichni přátelé.“

„Lichotíš mi.“

Nero mávl ledabyle rukou a pokračoval. „Slyšel jsem, že máš dnes večer společnost. Prý pořádáš hostinu.“

Sempronius přikývl. „Malou společnost.“

„Podle palácových měřítek jistě. Prý je mezi hosty také můj nevlastní bratr.“

„Ano, císařská Výsosti.“

Nero přistoupil blíž k Semproniovi, takže jejich obličejové byly jen asi stopu od sebe. Mlčky se na senátora díval a potom najednou naklonil hlavu a poklepal mu na hrud'. „Jak jsem říkal, chovejme se neformálně. Můžeš mě dnes večer oslovovat Nerone.“

Také cestující ve druhých nosítkách vystoupil a blížil se k nim. Když vstoupil do záře plamenů z košů, poznal Sempronius Pallase. Císařský propuštěnec měl na sobě purpurovou hedvábnou tuniku a přes ni měkký vlněný plášť. Na prstech se mu třpytilo zlato a šperky.

Nero se k němu obrátil. „Britannicus je tady, přesně jak jsi říkal.“

Pallas se pousmál. „Samozřejmě. Otázka zní – *proč* je tady?“

Dotaz mířil na Sempronia, ale propuštěnec se dál usmíval na císaře, jako by byl senátor přísluhovač čekající na císařské slavnosti. Sempronius nervózně polkl. Pallas k němu obrátil své tmavé oči.

„Nuže, senátore?“

„Byl jsem jedním z blízkých spolupracovníků císaře Claudia a Britannika znám od útlého věku. Stejně jako tehdy je mojí povinností se o něj postarat. Cítím, že to dlužím jeho otci, který se ke mně vždy choval laskavě a byl mým patronem.“

„To je od tebe velmi šlechetné.“ Nero se usmál. „Jsem si jistý, že můj zesnulý otec by ti byl vděčný za laskavost, kterou projevuješ jeho pokrevnímu potomkovi. A teď buď tak laskav a veď nás na hostinu. Máme hrozný hlad. Pojďme!“

Aniž čekali na pozvání, překročili císař a jeho matka práh a zamířili strážlivě zařízenou halou k chodbě, která vedla domem na nádvoří. Pallas rozkázal Burrovi, aby dával pozor, že nikdo nevstoupí do domu ani ho neopustí bez předchozího propuštěncova svolení, a pak kráčel za nimi. Sempronius spěchal a srovnal krok s jeho.

„Ocenil bych upozornění předem,“ pronesl tiše, ale stroze.

„A já bych ocenil informace o tom, kde se nachází Britannicus. Opustil palác a nikomu nic neřekl. Začali se po něm shánět, až když císařská rodina usedla k večeři. Když se neobjevil, netrvalo dlouho a jeden z jeho otroků ze sebe vysoukal pravdu. Vzhledem k situaci jistě chápeš, že Britannikovo nečekané zmizení z paláce může vyvolat jisté pochyby.“

Sempronius po něm úkosem pohlédl. Pokud se nad princem vznášelo podezření, stejně podezřelí byli i lidé, kteří mu poskytli útočiště.

„Jsem si jistý, že není nic nekalého na tom, že přijme pozvání do mého domu. Jak jsem už zmínil, jsme přátelé.“

„Přátelé.“ Pallas přikývl. „To je dobře. Právě v dnešní době jsou přátelé k nezaplacení. Musíš přesně vědět, komu můžeš věřit a komu ne, a podle toho jednat. To platí pro nás pro všechny, senátore Sempronie, od toho nejprostšího obyvatele Subury až po samotného císaře. Rozumíš?“

„Naprosto.“

Pallas ho poplácal po rameni. „To je dobře. V každém případě, Britannika jsme našli a můžeš si přestat dělat starosti.“

Vyšli z chodby hned za Neronem a jeho matkou. Během okamžiku všechen hovor na nádvoří utichl a rozhostilo se ticho přerušované jen tichým zurčením vody ve fontáně. Sempronius se zadíval k vyvýšenému večeradlu a spatřil, jak Britannicus s úzkostí vzhlédl.

Potom Agrippina zatleskala a zatřylkovala: „Takové krásné místo! Člověk má pocit, jako by přímo do srdce našeho namačkaného hlavního města vstoupilo trochu venkovského kouzla. A tolik známých tváří!“

Zakormidlovala k nejbližším hostům a oslovila je jménem, když se snažili uctivě vstát.

„Prosím, zůstaňte sedět. Nechtěli jsme vyrušit. Jen jsme prostě chtěli bez fanfár vklouznout dovnitř a připojit se ke společnosti. Senátore Grniku, ráda tě vidím. A tebe, drahá Corneliie.“

Nero přistoupil k matce a pak kráčel za ní po večeradle k pódiu, kde seděl Sempronius s nejvýznamnějšími hosty. Senátor se obrátil a pokynul správcí. „Rychle, přines k hornímu stolu ještě jedno lehátko.“

Nero zaslechl poznámku a zavrtěl hlavou. „To není nutné, přáteli. Prostě nás posad', kde je místo. Není třeba dělat zmatky.“

Vespasián a jeho žena se již zvedli z lehátek a ustoupili stranou, když k nim Agrippina dorazila.

„Jste si jistí?“

Vespasián se uklonil. „Prosím, to je v pořádku. Najdeme si místo jinde.“

„To je od tebe velmi laskavé.“ Agrippina se drze usmála na Domitii. „Máš ale opravdu dvorného manžela.“

„Ano,“ odpověděla Domitia úsečně. „Mám.“

Agrippina se od nich odvrátila, ulehla ladně na lehátko a poklepala na prázdné podušky vedle sebe. „Pojď, Nerone. Posad' se vedle matky.“

Poslechl a zadíval se na pečivo s polevou před sebou na stole. Pallas, vědomý si svého nižšího společenského postavení, si stoupl za lehátko a založil si ruce na prsou. Agrippina se rozhlédla po hostech, kteří stále mlčky přihlíželi.

„Prosím, pokračujte v jídle. Sempronie, prosím, posad' se. Tady. To je lepší.“

Jeden po druhém začali hosté zdušenými hlasy rozprávět a brzy ruch zesílil, zatímco přítomní sahalí po čerstvých lahůdkách a kladli je na stříbrné talířky. Agrippina počkala, až už nebyli s Neronem v centru pozornosti, a pak se obrátila k Britannikovi. Princ jí ostražitě pohled oplatil, ale Sempronius viděl, že se mu chvějí ruce. Jeho nevlastní matka se k němu naklonila a nastavila mu tvář. „Polib mě, miláčku.“

Britannicus přemohl nervozitu a nechut'. Ztěžka polkl a naklonil se k ní. Dotkl se rty její napudrované tváře a pak se spěšně odtáhl.

„No, a jsme všichni pohromadě.“ Agrippina zatleskala. „Jedna šťastná rodina...“

Kapitola třetí

Císařská společnost si nenuceně povídala, když první chod skončil a Sempronius naznačil správci, aby odnesl podnosy se zákusky. U horního stolu většinou hovořil mladý císař. Nero vysvětloval své názory na přínosy řecké kultury a nutnost vnést více umění, poezie a hudby do života obyvatel Říma. Šlo o jedno z jeho oblíbených témat a Sempronius se při řadě příležitostí, kdy byl ve společnosti císařské rodiny, do rozpravy zapojil. Zvykl si na Neronovo nabubřelé podání tohoto tématu, a neměl dlouhou chvíli.

Císař si řídký porost na bradě, který vydával za vousy, očistil od drobtů, rychle žvýkal a polkl. Pak pokračoval. „Samozřejmě tím nechci říct, že uhlazenější umění je vhodné pro lůzu. Právě naopak. Vychutnají si sice oplzlou pantomimu a jednodušší popěvky, ale jejich vkus více nabudí krvavé gladiátorské zápasy a dostihy válečných vozů. Muž si může také užívat takovéhoho rozptýlení, ale jeho skutečným měřítkem je to, jak si cení uhlazenější zábavy, jež je mu dopřána. Souhlasíš, Sempronie?“

„Jak bych mohl nesouhlasit s takovou bezvadnou argumentací?“

„Přesně. A z toho plyne, že většina mužů není schopna ocenit umění. K tomu je zapotřebí určitá vnímavost, určitý estetický vhled, který člověk buď má, nebo nemá. Nedá se naučit.“

„Opravdu?“ skočil mu do řeči Britannicus a předklonil se, aby přes Sempronia jasně viděl na bratra. „Tak mi pověz, rodí se muž se schopností hrát na hudební nástroj, třeba na lyru? Jestli máš pravdu, proč se tedy musí muži učit hrát na lyru?“

Nero si povzdechl. „Bereš věci příliš doslovně, bratře, což je zkrátka tvůj zvyk. Samozřejmě se musíš na nástroj naučit hrát, ale schopnost hrát na něj je vrozená. Stejně jako schopnost zpívat.“

„Á, tak jsi to měl říct.“

Nero se zamračil. „Občas mě to tvoje pedantství unavuje.“

„A já zase občas mám co dělat, abych vydržel to tvoje nepřesné vyjadřování myšlenek, *bratře*. Škoda že se to nezlepšilo, když se tvým mentorem a učitelem stal Seneca.“

Nero sevřel rty do úzké čárky. „Myslím, že zapomínáš, s kým mluvíš. Hovoříš s císařem. Tak si dávej pozor, co říkáš.“

„Budu si dávat velký pozor. Vždycky si dávám. A všiml jsem si, že se v posledních dnech hodně snažíš prosadit svůj záměr vládnout takovým způsobem, abys toleroval svobodný projev a zajistil, že skončí politické pronásledování. To všechno souvisí s tím zlatým věkem, který jsi vyhlásil, že?“

Nero chvíli mlčel, než odpověděl. „Kdybych tě tak dobře neznal, řekl bych, že se mi posmíváš.“

„Tak to mě evidentně neznáš.“

„Varoval jsem tě, aby sis dával pozor. Dlouho už jsem toleroval tvoje poznámky a zlomyslné řeči, drahý bratře. Dávej si pozor, abys nepřekročil mez. Je pravda, že jsem vyrůstal ve strohých podmínkách bez knih, zatímco tys měl možnost využívat ty nejlepší učitele, jaké tvůj otec našel. Je taky pravda, že jsem prožil většinu mládí bez lásky, když se moje matka musela protloukat ve vyhnanství. Zatímco ty sis užíval radovánek v paláci jako syn císaře. Jenže všechno se změnilo. Tvůj otec – *náš* otec – je mrtvý a já jsem císařem. Mám moc rozhodovat o životě všech těch, kteří žijí v mém stínu.“

Britannicus pokrčil rameny. „Tolik tedy ke zlatému věku svobody projevu.“

„Netlač na mě, drahý Britanniku. Každá trpělivost má svoji mez.“

Ve snaze dosáhnout smíru se Sempronius obrátil k císaři. „Před chvílí jsi zmínil zpěv. Zpíváš pořád, jako když jsi byl dítě? Už tehdy jsi měl nádherný hlas.“

Nero na něj vrhl zamračený pohled, očividně rozladěný, že ho senátor vytrhl z konfrontace s bratrem. „Zpívám pořád, ano. A náhodou zpívám velmi dobře. Mám pro to přirozené nadání.“

Britannicus tiše odfrkl a Nero sebou škubl, jako by dostal políček.

„Zdá se, že můj nevlastní bratr s tvým hodnocením kvality mého zpěvu nesouhlasí. Třeba si myslí, že je lepší než já. Je to tak?“

Britannicus pokrčil rameny a sáhl po poháru s vínem. Usrkl a olízl si rty. Ale nijak na otázku nereagoval. Napětí mezi oběma mladíky se zvyšovalo a Sempronius se cítil na místě mezi nimi velmi nepříjemně. Nadechl se, aby se uklidnil, a pokusil se překlenout mlčením.

„Slyšel jsem vás zpívat oba a oba máte pěkný hlas. Na takový talent má být člověk hrdý.“

„K čemu hrdost, když je talent dán bohy?“ zeptal se Nero. „Skutečný umělec musí usilovat o dokonalost, která je výsledkem jen a pouze jeho skutků. Žádná pomoc od bohů ani od druhů. Život umělce je nepřetržitý boj. To si uvědomuje pouze málokdo. Jenže já se s touhle myšlenkou probouzím každý den.“

„Samozřejmě.“ Sempronius účastně přikyvoval. „Neseš na ramenou tíhu světa, caesare. Říše očekává pevné a spravedlivé vedení. Lid tohoto velkého města zase od tebe čeká obilní dávky a nejlepší zábavu, jakou najdeš ve známém světě. Takové nároky jsou zkouškou moudrosti každého člověka.“

Britannicus zvedl obočí. „Jenže můj bratr není jen tak někdo. Má duši umělce a smrt každého tvora považuje za tragédii. Možná by bylo laskavější sejmut mu z ramenou nudné povinnosti vládce, aby mohl rozvíjet své skutečné nadání a obdarovávat římský lid svými slovy a hudbou. Ať z jeho úst vycházejí písně, a ne výroky přísného vladaře.“

„Dost!“ vyštěkl Nero. „Už mám dost tvých jízlivých poznámek, bratře. Máš srdce hada. A tvůj hlas se tomu hadímu taky podobá...“ Odmlčel se a po tváři mu přelétl poťouchlý výraz. „Víš, Sempronie, existuje jedna možnost, jak se dá vyzkoušet talent mého bratra. Soutěž ve zpěvu.“

„Soutěž?“ trhl sebou Sempronius. „Tady? Ted?“

„Proč ne?“ Nero se zvedl, stoupl si na pohovku a zatleskal. „Moji přátelé! Věnujte mi pozornost!“

Stolovníci znovu ztichli a se zvědavými výrazy se obrátili k čestnému stolu.

„Sedni si,“ rozkázala polohlasem Agrippina. „Děláš ze sebe blázna. Jsi teď císař, ne princ. Musíš zachovávat dekorum.“

„Musím tady tomu klackovi ukázat, že už mi nemůže vzdorovat,“ odsekl Nero. „Potřebuje dostat lekci.“

„Ale...“

Zvedl proti ní prst. „Mlč, matko.“

Agrippina se zamračila a chystala se odpovědět, ale pak si to rozmyslela a ladně sklonila hlavu. „Jak si přeješ, miláčku.“

„Přesně tak. Jak si *přeju*. Teď je na mně, abych sděloval lidem, co mají dělat.“ Nero trochu zaklonil hlavu, aby zdůraznil svou autoritu. Pak se nadechl a promluvil k hostům. „Moji drazí přátelé. Mezi chody je tradicí nabídnout zábavu, proto jsem se rozhodl dopřát vám trochu zpěvu. Jak víte, povídá se o mně, že zpívám docela dobře.“ Usmál se a Pallas za jeho zády hlasitě zatleskal. Agrippina se k němu připojila, následována Semproniem. Několik dalších hostů se chytilo a přidali se a pak to došlo i těm pomalejším. Mladý císař si chvíli užíval aplausu a pak mávnutím ruky publikum utišil.

„Neví se už ovšem tak moc, že také můj bratr Britannicus by se rád stal zpěvákem.“

Princ zachoval klidný výraz, upíral zrak do prázdna a nijak na Nerova slova nereagoval.

„Jak všichni rodiče vědí, sourozenci spolu rádi soupeří a dnes vám můj bratr a já zazpíváme pro potěšení. Vy sami posoudíte, kdo z nás dvou je lepší zpěvák. A cena...“ Nero zaváhal a třel si palec o bříska prstů. Pohlédl na matku a najednou se usmál. „Cenou bude tento prsten!“

Než mohla Agrippina zareagovat, shýbl se k ní. Stáhl jí z prstu prsten s velkým rubínem a zvedl ho do výše. „Cena hodná prince nebo císaře.“

Agrippina se krátce zachmuřila, ale pak se tiše zasmála.

Pallas znovu zatleskal a hosté, více si vědomi toho, co je čeká, ho napodobili.

„Bez dalších okolků vám tedy představuji prince Britannika, který vystoupí s písní podle svého výběru. Je mi jasné, že výběr bude snadný, vzhledem k jeho omezenému repertoáru. Zpívej, bratře, do toho!“

Britannicus zavrtěl hlavou a pronesl rozhodným tónem: „Nebudu zpívat.“

„Cos to říkal?“

„Nebudu zpívat. Pro tebe ne.“

Nero zavrtěl hlavou. „Ne pro mě. Pro ně.“

„Neudělám to.“

„Ale ano, bratře. Protože ti to nařizuje tvůj císař a slovo císaře je zákon.“

Britannicus se jen ušklíbl. „Tvoje slovo pro mě nic neznamená. Císařská koruna ti nikdy nepatřila. Můj otec byl císař. Ten tvůj jen zhýralý neřád, který si svou předčasnou smrt zasloužil. Nejsi z materiálu, ze kterého jsou císařové. Nemáš to v krvi.“

Nero se na něj zamračil. „Opatrně, bratře, zacházíš příliš daleko. Dal jsem našemu otci slovo, že tě budu chránit, kdyby zemřel. Ale jestli budeš dál pokoušet štěstí, možná budu muset svůj slib porušit.“

„To by ses neodvážil. Zatím ještě ne. Tvoje vláda pořád ještě stojí na vratkých nohou. Neublížil bys mi.“

„Zatím. Jenže kdo ví, jak dlouho tahle situace potrvá? Rok, možná dva. Jakmile upevním svoji vládu, budu s tebou moci naložit, jak uznám za vhodné. Do té doby ti neublížím. Ale můžu docela snadno ublížit těm, k nimž máš blízko.“ Obrátil se k jednomu z pretoriánských gardistů, kteří stáli vedle Pallase. „Ty tam, tas meč a drž ho tomu čoklovi u hrdla.“ Ukázal na Britannikova tělesného strážce. Ten pohlédl na svého pána, ale než mohl zareagovat, pretorián tasil čepel, přistoupil ke strážci a zvedl meč, takže hrot spočinul těsně pod mužovou bradou. Druhý gardista se rychle postavil za strážce, sevřel mu paže a držel mu je za zády. Strážce upřel na Britannika prosebný pohled.

„Pusť ho,“ rozkázal princ.

„Pustím, když zazpíváš. Když nezazpíváš, zemře.“

Sempronius, který během výměny nehybně a mlčky seděl, si odkašlal a zvedl zrak k císaři. „Císařská Výsosti, toto je můj dům. Tohle jsou moji hosté. Není to místo vhodné k prolévání krve. Prosím tě, propusť toho muže. Vychutnej si jídlo. Hudbu a zpěv jsem zařídil. Tohle není zapotřebí.“

„Rozkazuju to. Proto je to zapotřebí. Nuže, zpívej, bratře. Jestli chceš, aby tvůj muž žil.“

Britannicus sepjál dlaně a sklonil hlavu, jako by se modlil k bohům, aby zasáhli a ukončili tuhle konfrontaci. Pak rezignovaně svěřil ramena a přikývl. Sklouzl z lehátka, postavil se do volného prostoru mezi stoly a soustředil se. Nikdo nepromluvil. Nikdo se nepohnul. Všichni na něj upírali zraky a čekali, zda uposlechne rozkaz svého adoptivního bratra.

Britannicus se napřímil, zvedl bradu, zhluboka se nadechl a začal. Hlas měl jasný a zpíval píseň s líbezným melodickým nápěvem.

*Probouzím se se slunečními paprsky v očích,
koupu se v teplé náruči dne,
zvednu hlavu z podušky a vstanu
a s těžkým srdcem pokračuji v pouti.*

*Z daleké Británie mě povolal domů
dopis zmáčený matčinými slzami.
Už žádné, žádné putování,
už nejsem voják po těch mnoha letech.*

*Jsem vázán ctí, abych želel ztráty,
a srdce mé je zlomené žalem
nad tím, který mi dal život a smysl,
kdo s posledním dechem vyslovil mé jméno.*

*Jsem blízko místa, kam mě vede běh života,
kde čeká matka, aby mohla obejmout syna,
kde sešla se rodina, aby pohřbila mrtvého
a uctila slávu, kterou získal můj otec...*

Nechal poslední slovo doznít a sklonil hlavu.

Po krátké pauze začal někdo tleskat. Sempronius se rozhlédl a spatřil, že Vespasián nadšeně aplauduje a kývá uznale hlavou. Ostatní se k němu připojili, až nakonec téměř všichni hosté vzdávali hold chlapcovu vystoupení. Princ nejprve nijak nereagoval, ale když hluk dostoupil vrcholu, zvedl hlavu a vděčně se publiku uklonil. Pak se pomalu obrátil k hlavnímu stolu a pohlédl Neronovi zpřímá do očí. Císař byl ztuhlý vztekem a jen mlčky zatínal svěšené ruce, zatímco se jeho bratr vrátil ke svému stolu. Aplaus utichl. Agrippina uchopila synovu ruku a stiskla ji, aby si získala jeho pozornost.

„U všech bohů, řekni něco. Nestůj tam jen tak.“

Nero uvolnil tělo a zvedl ruku. „Pěkná píseň, skutečně dojemně přednesená mým nejdražším bratrem. Byla tak dojemná, až mám obavy, že jsem dočista ztratil řeč. Cítím stejný žal nad otcem, kterého jsme oba nedávno ztratili.“ Zvedl ruku, zakryl si oči a ramena se mu teatrálně zachvěla. „Ano... tak mě přemohl žal, že teď nedokážu zazpívat. A to je tragédie na druhou. Zazpíval bych vám píseň, nad kterou byste skutečně ronili dojetím slzy. Jenže publikum dokáže snést jen určitou dávku emocí a já bych nerad ještě zvyšoval pohnutí vyvolané mým bratrem. Protože by vám pak mohlo puknout srdce. Proto vás raději ušetřím slz... Ale není pochyb, že můj zpěv daleko překonává Britannikův, a tak tuhle soutěž vyhrávám.“ Vyhodil prsten do vzduchu, chytil ho a pevně sevřel v hrsti. „Cena pro vítěze je moje.“

„Bravo!“ zvolal Pallas. „Jeho císařská Výsost vyhrála!“

„Jako kdyby o tom vůbec někdo mohl pochybovat.“ Nero vstal z pohovky. „Ale pojď, bratříčku, mám pro tebe zvláštní cenu. Nevrátíš se do paláce s prázdnýma rukama.“

Britannicus viděl, že jeho tělesného strážce drží ještě stále v šachu pretoriáni, a zlehka na muže kývl, aby nekladl odpor. Nero objal mladšího chlapce kolem ramen a vedl ho od ostatních hostů po dlážděném chodníku, který vedl mezi květinovými záhony k zadní části nádvoří oddělené živým plotem. Sempronius se za nimi v obavách díval. Agrippina si odkašlala a promluvila.

„No, užili jsme si trochu zábavy. Není už čas na další chod? Dobrý hostitel přece nenechává hosty čekat, že?“

„Omlouvám se, císařská Výsosti.“ Sempronius kývl na správce. Croton okamžitě začal vydávat rozkazy domácím otrokům a o okamžik později už se objevili první z nich s čerstvě naloženými stříbrnými podnosy a kladli je před hosty. Z kuchyně vycházeli další a další otroci s tácy plnými pečeného masa, ryb a sýrů. První podnos položili na horní stůl a Sempronius decentně pokynul směrem k císařovně, takže otrok složil svůj náklad přímo před ni.

„Á! Pečená kachňata. A jestli se nemýlím, to je poleva z omáčky garum.“

„Velmi správně, Výsosti. Specialita mého kuchaře.“

„Už se nemůžu...“

Přerušil je výkřik z opačného konce nádvoří. Když se Sempronius ohlédl přes rameno, noční vzduch prořízl další výkřik, hlasitější.

„Prosím!“ zaječel Britannicus. „Prosím ne! Nedělej to!“

Odpovědí na jeho prosby byl smích jeho nevlastního bratra.

Sempronius se chystal vstát, potom zaváhal a pohlédl tázavě na Agrippinu a Pallase. Ani jeden z nich nereagoval, jako by ani nic neslyšeli.

„Jak jsem řekla,“ pokračovala Agrippina, „už se nemůžu dočkat, až si naberu.“ Uchopila nůž, nabodla si jedno drobné ptáče, setřásla je na talíř a pak elegantně obírala maso.

„Ne!“ zaječel Britannicus. „Neeee!“

Senátor hledal u ostatních hostů zrakem pomoc, ale téměř všichni jen hleděli přímo před sebe. Jen Vespasián seděl napřímený, s rozhněvaným výrazem, a chystal se vstát z lehátka. Než se mohl pohnout, Domitia ho uchopila za ruku a stáhla ho rozhodně zpátky k sobě. Jediný další, kdo zareagoval, byl hubený starší muž v senátorské tunice, který se zamračeně rozhlédl a pak promluvil.

„To nikdo nic neudělá? Nikdo?“

Agrippina na něj namířila prst. „Senátore Amrille, prosím mlč. Kazíš atmosféru. Semproniiův kuchař nás rozmazuje. To můžu potvrdit. Tohle kachně je prostě lahoda. Měl bys ochutnat a přestat dělat scény.“ Její hlas ztvrdl. „Sedni si.“

Hluk z opačné strany nádvoří pokračoval a sílil, jak Britannicus naříkal a prosil o smilování. Nero občas zaklel nebo se výsměšně zasmál a hosté s výjimkou Amrilla se zatím celou dobu nutili do jídla, ale nezmohli se už na to, aby vedli hovor. Konečně náрек ustal. Následoval Neronův závěrečný, divoký extatický výkřik a temné zvířecí zavrčení a pak už slyšeli jen tiché vzlykání mladšího chlapce.

Sempronius se opovážil ohlédnout přes rameno a spatřil, jak z živého plotu do záře vrhané koši s uhlím a pochodněmi, které svítily na slavnost, vyšel císař. Nero se zastavil, upravil si tuniku, stáhl si lem dolů a potom vykročil zpátky k hostům. Tvář se mu leskla potem. Když pod mladíkovými botami zakřupal šterk na pěšině, senátor rychle odvrátil zrak. Nero se zastavil na konci svého lehátka, ale ani se nesnažil znovu usednout. Pronesl

pár slov k pretoriánům a rozkázal jim, aby propustili bratrova tělesného strážce. Uposlechli rozkaz. Gardista, který svíral muži ruce za zády, do něj strčil a kopl ho pod kolena, takže se Britannikův strážce svalil na zem.

„Už jsem se dost pobavil, matko. Můj bratr dostal lekci, na kterou jen tak nezapomene. Teď jsem unavený a chce se mi spát. Vracíme se do paláce.“

„Tak brzy?“ Agrippina odtrhla z kachněte další sousto a vložila si je do úst. „Co kdybychom nejdříve dojedli?“

„Hned teď, matko. Nudím se.“

Nero si uvědomil, že ostatní se dívají někam za něj, a ohlédl se ve chvíli, kdy mezi keři vyšel Britannicus. Belhal se, kolena měl rozedraná a zakrvácená a při každém kroku sebou škubl. Za chůze si setřel poslední slzy.

„To je ohavnost!“ zuřil Amrillus. „Zrůdná ohavnost. Copak nikdo další nic neřekne? Nikdo?“ Upíral zrak na ostatní hosty. Ale nikdo z přítomných se neodvážil k němu připojit. Jeden z jeho přátel ho vyzval, aby mlčel. Amrillus si znechuceně odplívl. „Zbabělci! Samí zbabělci! To Řím klesl takhle hluboko? Budeme jen tak sedět s rukama v klíně a předstírat, že se nic neděje, zatímco na doslech od nás se budou dít ohavnosti? Ano?“

Nikdo neodpověděl a Nero se zasmál. „Ale no tak, mlč už, ty starý blázne. Byla to jenom trocha zábavy. Jenom šprým, to je všechno.“

„Šprým?“ Amrillus se ušklíbl. „Kdybych byl mladší, bičem bych tě přizabil. Pojd', Junie, odcházíme.“ Podal ruku manželce a pomohl jí vstát. Pak se starší pár bez dalšího slova šoural kolem lehátek ven a zmizel v chodbě vedoucí ke vstupu do domu.

Agrippina si k sobě tiše přivolala Pallase. Propuštěnec se k ní naklonil a ona mu něco pošeptala. Pallas přikývl. Pak ustoupil a vydal rozkaz dvěma pretoriánům, kteří zamířili za Amrillem a jeho ženou. Císařovna vstala, zavěsila se do syna a potom oba následováni Pallasem zamířili k východu. Dokonce ani nepoděkovali Semproniovi za pohostinnost, nerozloučili se s jeho hosty. Britannicus se zastavil v půli cesty a ztěžka se svezl na jednu kamennou lavičku. Složil hlavu do dlaní a ramena se mu roztrásla novými vzlyky. Princův tělesný strážce spěchal k pánovi. Poklekl před ním a snažil se ho utiшит.

K odchodu se zvedl další host a po něm postupně jeden za druhým i ostatní. Chvatně se loučili se skleslým Semproniem.

„Co řekneš teď?“ zeptala se Domitia, když mu podala ruku. Rozhlédla se, aby zkontrolovala, že je nikdo neposlouchá. Její manžel právě polohlasem rozprávěl se třemi dalšími senátory o několik kroků dál.

Sempronius zavrtěl hlavou. „Zahráváš si s ohněm. Nechci mít nic společného s tvými plány. Stačilo, žes do nich zatáhla moji dceru. Nikdy ti to neodpustím.“

Domitia nehnula brvou. „Julii vedla k tomu, co udělala, láska k Římu. Na to nikdy nezapomínej. Kdyby jen zlomek jejího stavu měl odvahy a zdravý rozum a udělal totéž, potom bychom už nikdy nemuseli být svědky toho, co se stalo dnes večer. Takhle to začíná, Sempronie. Viděli jsme to už u Caliguly a před ním u jeho ohavného strýce Tiberia. Ani Claudius nebyl imunní vůči tomu rysu krutosti, který mají v rodě.“

„Nechci to poslouchat. Nechci nic vědět. Mluvíš o velezradě a všechny nás kvůli tobě zabijí. A nejen ty, kdo se postaví Neronovi. Ohrožuješ taky další, kteří s tím nemají nic společného. Lidi, jako je tvůj manžel. Ti, které obviní z velezrady, jsou jen zřídkakdy jedinými oběťmi.“

„Z velezrady?“ Domitia odfrkla. „Já myslela, že velezrada znamená zradu státu. Zrazujeme Řím už dobrých sto let, Sempronie. Zradili jsme své lidské právo už ve chvíli, kdy jsme dovolili Caesarům, aby si předávali Řím z generace na generaci, jako by to bylo nějaké rodové dědictví. A podívej se, kam nás to zavedlo. Naše životy mají v rukou krutí šílenci, kteří s námi zacházejí, jako by byli bohové a my jen mouchy. Kdyby nebyl Vespasián tak čestný, stál by po našem boku. Musíme se zbavit těchto císařů.“

„Tentokrát to bude jiné,“ namítl Sempronius zoufale. „Nero slíbil, že obnoví pravomoci soudů a senátu.“

„A ty mu věříš? Všichni tyrani při nástupu k moci slibují, že budou benevolentní. Už jsi zažil, že by některý dodržel slib? Ne, pochybuju. Nero se od nich v ničem neliší. Jen blázen by si myslel něco jiného. I jeho zachvátila nemoc, která postihla Řím. Každý císař zneužíval svoji moc k ukojení svých ohavných choutek a skandalizoval římskou společnost. Obávám se, že jestli to bude ještě nějakou dobu pokračovat, mohli bychom si na tyhle excesy zvyknout a bez otázek je přijímat.“

Sempronius kývl směrem k Britannikovi. „Myslíš, že by byl jiný?“

„Britannicus věří v republiku. Stejně jako ke konci jeho otec. A proto Claudia zavraždili.“

„To říkáš ty.“

Domitia mu pohlédla do očí a mlaskla. „Nemůžeš věčně strkat hlavu do písku, Sempronie. Jednoho dne si budeš muset zvolit stranu.“

„Ten den je ještě daleko.“

„O tom pochybuju. Přejde dřív, než se naděješ. A potom bude už záležet jen na tom, na čí straně budeš stát. Jenom vítěz bere všechno a my oba víme, co se v tomhle případě stane s těmi, co prohrají. Přemýšlej o tom.“ Spatřila, že se blíží její manžel. Naklonila se a políbila Sempronii uctivě na tvář. „Dobrou noc, můj drahý senátore.“

Když ustoupila stranou, Vespasián sevřel hostiteli ruku a přikývl. „Byl to... rušný večer, abych tak řekl.“

„Ano. Právě jsme o tom s tvojí ženou hovořili.“

„Půjďme už taky. Uvidíme se zítra v senátu, že?“

„Budu tam.“

Vespasián se napůl odvrátil a kývl k Britannikovi. „Co on?“

„Postarám se, aby se dostal v pořádku do paláce.“

„Dobře.“

Vespasián objal manželku kolem pasu a oba se obrátili k východu.

„Určitě se zase brzy uvidíme,“ řekla na rozloučenou Domitia. „Už se na to těším.“

Sempronius se pousmál a počkal, až budou z dohledu. Pak se svezl na lehátko a třel si čelo.

„U všech bohů,“ zabručel tiše. „Co mám dělat? Co?“

Kapitola čtvrtá

Strach ve městě byl u brány na Ostijské cestě téměř hmatatelný. Oddíl pretoriánů na stráži zvedl kopí a štíty, když se v podvečerním soumraku přiblížili dva důstojníci.

„Klídek, mládenci,“ zavolal centurion Macro a přátelsky zamával. „Jsme na stejný lodi. Můžete ty kopí zase svést.“

Velící optio počkal, až oba muže jasně uviděl, pak teprve zavelel pohov. „Odpust', pane. Máme přísný rozkazy zkontrolovat všechny, co procházejí branou dovnitř nebo ven.“

„Ale?“ Macro se zarazil před branou. Jeho druh, vyšší mladší důstojník, jemuž se od obočí po tvář táhla výrazná jizva, odhrnul záhyby pláště a protáhl si záda, zatímco obhlížel hradby. Všiml si na ochozech a ve věžích dalších hlídek. Současně se objevila stuha uvázaná přes šupinovou vestu, která byla znakem vyššího důstojníka. Optio se okamžitě napřímil.

„Odpust', pane. Nevěděl jsem, že jseš vysoká šarže. Budu poctěnej, když provedeš inspekci mého družstva.“

Cato zavrtěl hlavou. „To není potřeba. Nejsme ve službě. Jenom si jdeme domů odpočinout.“ Zarazil se a pozorněji se na optiona zadíval. „Neznám tě náhodou? Ale jistě. Mluvili jsme spolu před pár měsíci, když jsme se tady s centurionem vraceli z Británie. Gannicus, je to tak?“

„Jo, pane.“ Optio se radostně usmál, že si ho, a dokonce i jeho jméno důstojník pamatuje. „Rád tě zas vidím, pane. Myslel jsem, že už jseš zas na tažení v Británii.“

„Kéž bych byl. Zrovna jsme se vrátili z Hispánie. Bylo to tam dost tvrdé.“

„Vy jste byli s mládenci v bojích u Asturiky, pane?“

„Jo, tam jsme byli,“ odpověděl Macro a pohládl si medaile na hrudi. „Druhá kohorta pretoriánský gardy.“

Optionovi zazářily oči. „Druhá? Tak to vy jste to těm rebelům natřeli?“

„Jo.“

Optio se postavil do pozoru a zasalutoval. „Je mi ctí, pane. A totéž platí o tobě, pane,“ dodal a uklonil se Catonovi.

Cato se skromně usmál a Macro se zasmál.

„Aby nedošlo k nějaký mejlce, Ganniku, tady prefekt nepatří k těm důstojníkům, co jenom okolkujou a snažej se vypadat pěkně, zatímco nám ostatním jde o kejhák. Prošel si všema hodnostma. Cato je jedním z nás.“

„Jenom s lepší smlouvou,“ dodal Cato a všichni tři vojáci se zasmáli, než pokračoval. „Tak jak je to s tou Claudiovou smrtí? V Ostii se povídalo, že nebyla tak zcela přirozená.“

Optionovo chování se náhle změnilo. Žoviálnost nahradila maska chladné formálnosti a muž o půl kroku ustoupil. „Tyhle řeči šíří nepřátelé novýho císaře, pane. Moc bych na tvým místě tyhle povídačky neopako- val. Mládenci v pretoriánský gardě jsou spokojení s Neronem a určitě by jim vadilo, kdyby slyšeli, že starýmu pánovi proved něco takovýho.“

Cato se na optiona pozorně zadíval a pak přikývl. „Díky za varování.“

„Nic ve zlým pane. Teď je lepší dávat si pozor na zobák. Než se věci zas urovnají.“

„Ony nejsou?“

„Do toho mně nic není, pane.“ Optio se odvrátil a mávl na muže. „Nechte je projít.“

Macro pohlédl na přítele a ten jen nakrčil obočí a zavrtěl hlavou. „Nech to na později, ano? Až budeme z doslechu. V každém případě jsme znovu zpátky v Římě, jenže tentokrát neseme dobré zprávy.“

„Nejsem si moc jistej, jestli na tom extra záleží, když uvážíme, jak to teď vypadá, soudě podle Gannika a jeho mláďenců.“

Kráčeli pod vznešeným obloukem brány do ztemnělé ulice za ní. Catona okamžitě zarazilo, jak málo lidí je venku. I když byla zima, v ulicích měl v tuhle dobu vládnout ruch. Místo toho zahlédl pouze hrstku obyvatel, kteří si dva procházející důstojníky obezřetně prohlíželi. Všude potkávali hlídky gardistů a mužů z městských kohort, kteří měli za úkol udržovat pořádek v ulicích. Na rozdíl od pretoriánů neměli ti druzí žádnou repre- zentační roli a nebyli ani považováni za opravdové vojáky. Byli vyzbrojeni holemi a připraveni ztlouct každého, kdo by se pokoušel klást odpor.

Tahle skutečnost se jasně projevila, když Cato a Macro narazili na oddíl jedné z těchto kohort. Muži stáli v hloučku kolem zmláceného výrostka, kterého donutili vyčistit kartáčem obrázek mladíčka šoustajícího zezadu nějakou ženu. Podle účesu se jednalo o bohatou matronu. Vzduch páchl hni-jícím zvířecím lojem a Cato opodál zahlédl štít nad vstupem do koželužny.

„Co se to tu děje?“ zeptal se Macro.

Velitel hlídky si prohlédl oba důstojníky a pokrčil rameny. „Tohodle tady jsme přistihli zrovna ve chvíli, kdy dokončoval svoje veledílo. Přinesli jsme si tamhle z koželužny kbelík a kartáč a on se pustil do práce.“

Muž švihl holí chlapce přes zadek. „Tak do toho dej trochu síly, ty hajzle malej.“

Mladík vyjekl a dál se oháněl kartáčem. Když přistoupili blíž, Cato rozpoznal, že nad obrázkem jsou načmáraná jména, aby každému bylo jasné, koho kresba zachycuje: Nero a Agrippina. Kývl ke kresbě. „Objevilo se jich hodně?“

„Víc, než se mně zamlouvá. A mnohem víc, než kolik snesou mladej císař a jeho máma. Jak si umíte představit. Tenhle malej syčák není první, koho jsme dneska čapli. Ten před ním si teď fouká pár zlámanejš prstů. Aspoň ho ty skopičiny na chvíli přejdou!“ Velitel hlídky se zachechtal. „A až tenhle skončí, tak se mu postaráme o to samý.“

Znovu se připravoval chlapce udeřit, ale tentokrát mu Macro rychlým pohybem pevně sevřel zápěstí. Zkroutil muži ruku za zády a obrátil ho směrem od sebe. Pak se do něj zapřel nohou a vykopl. Velitel hlídky vrazil obličejem do zdi a se zasténáním se po ní v bezvědomí svezl k zemi. Jeho muži okamžitě zvedli hole a obrátili se proti pretoriánům. Kluk stál uprostřed, ustrašeně se rozhlížel a kartáč se mu třásl v ruce.

Cato pohlédl na Macrona. „Nevím, jestli to bylo moudré, příteli.“

Macro nafoukl rty. „Já taky ne. Ovšem jistě vím to, že nesnáším, když si dospělý chlapi dovoluju na malý kluky.“

Zvedl svou révovou hůl, plácl drsnou hlavicí do dlaně ruky a obrátil se ke zbytku hlídky. Pět mužů, uvažoval. Tři s nadváhou a přemisou kůží na tvářích od věčného vyvádění v krčmách hlavního města. Nepochybně svůj úřad využívají k tomu, aby si vynucovali pití zdarma. Pokud šlo o zbývající dva, jeden muž byl šedovlasý a hubený a ten poslední vypadal

jediný jako hrozba. Nos měl rozplácly, uši nateklé a ramena samý sval. S největší pravděpodobností boxer, usoudil Macro.

„Myslím, že byste ty a tvůj kámoš měli radši jít,“ varoval ho šedovlasý.

„A nechat toho kluka tobě a tomu hajzlovi? Ani náhodou. To vy dva půjdete, jestli víte, co je pro vás dobrý.“

„Macrone, myslím, že to není dobrý nápad,“ řekl tiše Cato. „Ale stejně jsem s tebou.“

Macro přikývl a nespouštěl pohled z mužů vzdálených dvě délky meče od něj. Sevřel pevněji hůl, přikrčil se a chystal se k boji. Boxer se pohnul první, napnul se připravený zaútočit. Než k tomu mohlo dojít, udeřil Macro. Vrhł se vpřed a vrazil hlavici hole hluboko do boxerova břicha, těsně pod hrudní koš. Muž prudce vydechl a zapotácel se pod silou náporu. Macro mu rychlým zvedákem přirazil čelisti a zvrátil hlavu a muž se ztěžka složil k zemi. Jeden z trojice zavalitých se nemotorně rozmáchl holí proti Macronově hlavě.

„To ne,“ zavrčel Cato přes zaťaté zuby a kopl ho silně z boku do kolene. Ozvalo se duté křupnutí, chlap zavyl bolestí a skácel se. Macro se rozmáchl svou holí proti hubeňourovi a zasáhl ho tvrdě do paže. Po té ochromující ráně muž pustil svou hůl. Dva zbývající rychle ucouvli, zbraně zdvižené, ale evidentně neměli chuť dát se zatáhnout do boje. Macro se na ně usmál.

„No tak do toho, mládenci. Na co čekáte? Na saturnálie? Nebo jste velký a statečný, jenom když stojíte proti slabejm?“ Udělal krok k nim, ale Cato zasáhl.

„To stačí, Macrone. Už jsi jim dal za vyučenou. Vy dva byste měli radši popadnout tady svoje druhy a vrátit se na strážnici. Hned.“

Nepotřebovali další pobízení, zvedli svého zraněného druha i svého velitele, stále v bezvědomí. Boxer se vydrápal na nohy a zatřásl hlavou ve snaze pročistit si ji. Pod varovným pohledem důstojníka se obrátili a zamířili pryč ulicí. Chlapec se rozradostněně zasmál, hlasitě odfrkl a hodil za nimi kartáč.

Macro ho popadl za ucho. „To stačí, ty malej smrade. Nemám rád šikanu, ale mám rád pravidla, a to, že čmáráš na zdi tohoto pěkného města malůvky císaře, jak rve ptáka svý matce do prdele, rozhodně proti pravidlům je. Jasný?“

Chlapec bolestí vyjekl a přikývl.

„Takže se radši ztrať. Příště už ti na pomoc nepřijdem. Tak se postav, aby žádný příště nebylo. Jasný?“

„Ano, pane.“

Macro pustil chlapcovo ucho a zlehka ho postrčil. „A teď vodsad' padej.“

Kluk se rozběhl a zmizel v nejbližší postranní uličce, než si to jeho zachránci s propuštěním rozmyslí. Macro se protáhl a neubránil se smíchu. Jenže Catonův výraz byl vážný.

„Co se děje? Zasluhovali to.“

„O tom nepochybuju,“ odpověděl Cato. „Jenom si nejsem jistý, jestli bychom na sebe měli teď moc upozorňovat. Slyšels, co říkal Gannicus.“

„Ále, vždyť to byla jen trocha neškodný zábavy, nic víc.“

„Zkus to vysvětlovat veliteli městských kohort. Asi ho moc nepotěší, až se dozví, že dva pretoriáni zmlátili jednu z jeho hlídek. A navíc viděli, že jsme důstojníci. Nepotrvá dlouho a najdou nás, a možná dokonce nahlásí do paláce.“

„Jenže jsme přece hrdinové Říma. Kdo by si s náma chtěl zahrávat?“

„O pár lidech bych věděl,“ poznamenal Cato.

Macro odfrkl a obrátil se zpátky ke kresbě. Okamžik si ji prohlížel s hlavou zlehka nakloněnou na stranu. „Víš, má talent, ten kluk. Neškolenej, to jo, ale nepochybně tam zachytil podobu, když se na to díváš. Jenom doufám, že mladej Nero na to jde něžně. Koneckonců je to jeho máma.“

Cato zavrtěl hlavou. „Macrone, občas...“

Jeho kamarád ho zlehka praštil do ramene. „Ale no tak. Jenom si dělám srandu. Vypadnem vodsad'. Už se určitě nemůžeš dočkat, až uvidíš mladýho.“

Cato přikývl. Uplynulo už několik měsíců, co naposledy viděl Lucia, a i tehdy to bylo jenom krátce, mezi jeho návratem z Británie a vysláním do Hispánie. Teď byl odhodlaný zůstat s malíčkým synkem mnohem déle. Po smrti své ženy Julie a splacení dluhů, které po ní zůstaly, Cato musel prodat svůj dům a poslat Lucia a jeho chůvu, aby žili u jeho tchána. Senátor Sempronius měl v domě spoustu volného místa a kromě toho byl nadmíru potěšený, že dostal za úkol vychovávat svého vnuka.

Semproniusův dům stál na Viminálu a Cato s Macronem museli přejít

přes téměř opuštěné Forum a vystoupat do kopců na opačné straně. Pomalu kráčeli vzhůru úzkými ulicemi mezi hromadami sutin levně postavených činžovních domů, které postupně ustupovaly bohatší zástavbě na Viminálu. Než zabočili do ulice, v níž žil senátor, byla už noc. Před sebou spatřili řadu pochodní, které ozařovaly cestu malému oddílu pretoriánských gardistů doprovázejícímu dvojce nosítka.

Ustoupili z ulice do klenutého vstupu krčmy, aby mohli vojáci s nosítky projít. Poslední dva gardisté nesli přes ramena nějaké rance. Když se přiblížili, rozeznal Cato, že jde o těla zabalená v pláštích. Jednomu gardistovi se na zádech pohupovala šedivá hlava mezi vyhublými pažemi. Druhé tělo patřilo podobně staré ženě. Oba byli dobře oblečení a muž měl na tunice rudý senátorský pruh. Závěsy druhých nosítek byly roztažené a ve světle pochodně, kterou nesli vedle nich, rozeznal Cato Pallase. Opíral se o polštář, ruce za hlavou a ve tváři měl samolibý úsměv.

Cato ustoupil do stínů a vlekl za sebou Macrona.

„Co je?“

„Pst. Nehýbej se.“

Průvod prošel kolem a pak v ulici před krčmou zavládl znovu klid. Cato počkal, až byli gardisté dobrých třicet kroků od nich, a pak teprve vyšel ven.

„Viděls, kdo to byl?“

Macro přikývl. „Pallas!“ sykl. „Ten kluzkej hajzl.“

„Ano. Co asi tady na Viminálu dělal? V téhle ulici. A kdo byl v těch prvních nosítkách? A čím to byly mrtvoly?“

Macro na něj pohlédl. „Nemyslíš, že...? Sempronius ne?“

„Ne. Byli moc staří. Moc hubení. V každém případě se to brzy dozvíme. Pojd’.“

Spěchali ulicí k domu Catonova tchána a hlasitě zabušili na dveře. Téměř ihned jim otevřel senátorův správce, který si je pozorně obhlédl od hlavy k patě, jak byl u návštěvníků zvyklý, i když muze stojící na prahu velmi dobře znal.

„Pan Cato a centurion Macro. Slyšeli jsme, že se vaše expediční síly vrátily do Ostie teprve dnes ráno. To jste to sem stihli rychle. Senátor bude moc rád, že vás vidí.“

Croton ustoupil stranou, aby mohli vstoupit. V hale bylo několik dalších lidí. Brali si pláště a vyhlíželi své otroky z doprovodu, zatímco se chystali na návrat domů nebezpečnými ulicemi hlavního města.

„Vypadá to, že senátor měl hosty,“ podotkl Macro.

„Ano, pane. Ale večírek už skončil.“

„To je škoda. Hm...“ Macro mlaskl. „Nezůstaly vám náhodou nějaký chutný zbytky?“

„Víc, než je milé, vzhledem k tomu, co se dělo.“

Macro kývl směrem k odcházejícím hostům, kteří mířili k otevřeným dveřím. „Jejich škoda. Naše klika.“

Croton vedl oba důstojníky domem. Těsně předtím než vyšli do zahrady, potkali známou tvář.

„U všech bohů!“ zahřímal Vespasián. „Je to možné? Tohle jsou přece mladý Cato a ten starý mazák, centurion Macro.“

Přistoupil ke Catonovi, stiskli si navzájem předloktí a prefekt sklonil hlavu. „Rád tě zase vidím, pane.“

„Takže tě pořád držej tady v Římě, legáte,“ poznamenal Macro. „Škoda takovýho zatraceně dobrýho velitele legie. Měl bys bejt někde na tažení. Odvážím se tvrdit, že naše problémy v Británii by už dávno skončily, kdyby ti tu provincii svěřili.“

Vespasián se při té chvále pousmál. „No, mohl bych ji spravovat jen v případě, že by ve Druhé Augustě sloužili důstojníci jako vy dva. Je to dobrá legie.“

„Jedna z nejlepších, pane,“ přitakal Macro.

„A co tady vy dva vlastně děláte? Když jsem o vás naposledy slyšel, byli jste v Hispánii.“

Cato přikývl. „Zrovna jsme se vrátili.“

Domitia se postavila vedle manžela a zavěsila se do něj, zatímco ji jeho bývalí druzi kývnutím pozdravili. Usmála se na ně. „Takže pretoriánské kohorty nejsou moc daleko za vámi?“

„Ne, paní,“ odpověděl Cato. „Naše loď připlula mezi prvními. Ostatní zamíří do kasáren, jakmile přistanou.“

„To je dobře. Řím potřebuje vojáky, na které se bude moci spolehnout, až přijde čas.“

Vespasián se krátce zamračil a pohlédl na manželku. „Řím se může spolehnout na všechny svoje vojáky. Ti nejsou problém. Nezatěžujme tyhle dva záležitostmi, které nejsou jejich starost, ano?“

Domitia se přinutila k úsměvu a sevřela mu paži. „Jak si přeješ, můj drahý.“

Vespasián najednou vypadal unaveně. „Víte co, měli bychom se znovu sejít, až bude víc času, abychom si popovídali. Co kdybyste přišli někdy brzy ke mně na večeři?“

„To je od tebe moc laskavé, pane,“ řekl Cato. „Přijdeme moc rádi.“

„Dobře. Už aby to bylo. Ozvu se vám.“ Vespasián poplácal Catona po rameni a zlehka kývl na rozloučenou Macronovi. Pak nasměroval manželku ke vstupu. „Pojď, má drahá.“

Cato se díval za svým bývalým velitelem. „A tohle mělo být zase co?“

„Co myslíš?“

„To její – až přijde čas.“

Macro pokrčil rameny a olízl si rty. „Mě teď víc zajímá, kdy přijde dla-banec. A kromě toho to můžem zjistit, až přijmem tu pozvánku na večeři. Žádný spěch.“

„Snad máš pravdu.“

Pokračovali za Crotonem k zahradě.

Zůstala tam jen hrstka hostů. Stáli v hloučku kolem předního stolu zabraní do živého hovoru. Když uslyšeli křupat šterk pod vojenskými sandály, všichni se obrátili a spatřili blížící se důstojníky v zašedlých tunikách a pláštích pretoriánské gardy. Pak Sempronius rozpráhl paže a vykročil k nim.

„Díky bohům, že ses v pořádku vrátil,“ řekl a přátelsky objal Catona. „I ty, Macrone.“

Catona dojala vroucnost uvítání, ale naopak podezíravý výraz v obličejích některých Semproniových hostů v něm vzbudil obavy. Potom spatřil prince Britannika. Ležel na břiše na jedné pohovce opodál a po tvářích mu stékaly slzy.

Cato pohlédl na svého přítele a Macro tiše hvízdal.

„U všech bohů, co se to tady děje?“

Kapitola pátá

Jakmile odešel poslední z hostů, Sempronius nařídil šesti svým otrokům, aby doprovodili Britannika do domu, který princ zdědil po své matce, aby nemusel riskovat návrat do císařského paláce. Chlapec mávl rukou nad snahou svého tělesného strážce odnést ho do nosítek a kráčel prkenně sám, obličej ztuhlý vypětím, jak se snažil skrýt bolest ze zranění, která mu způsobil jeho nevlastní bratr. Senátor se vrátil k hlavnímu stolu a svezl se na lehátko vedle Catona a Macrona. Tomu se podařilo zahnat některé otroky, kteří odnášeli nádobí, a naložil si pořádnou dávku jídla na několik talířů umístěných na dosah. Právě žvýkal kus kořeněného hovězího z konce rožně a uznale nad porcí kývl, když se k nim připojil Sempronius. „Dobrej dlabanec, pane.“

„Jsem rád, že to aspoň někomu chutná. Ty nic jíst nebudeš, Catone?“

„Možná později.“ Cato myslel na naléhavější záležitosti. „Jak se daří mému synovi?“

„Lucius se má dobře. Mám pocit, že každý den o kousek poporoste. Myslím, že z něj bude vysoký mládenec, po otci. Ale ducha má taky po matce,“ dodal Sempronius posmutněle a pak pohlédl na Catona. „Odpusť. Chápu, že stále cítíš křivdu nad tím, co podle tebe udělala. Jenže byla to moje dcera a její ztráta mě bolí. A v Luciových žilách proudí její krev stejně jako tvoje.“

Cato pocítil v srdci známé bodnutí bolesti a vzteku, když si vybavil manželčinu zradu. Jenže si také všiml, že to bolí už méně než dřív. Čas zhojí všechny rány, pomyslel si. Nejspíš proto, že nás čas taky všechny nakonec zabije. V tuto chvíli ale cítil, že nedokáže zapomenout, natož odpustit. Sempronius za její činy ovšem nemohl, k tomu stále choval úctu a lásku. Proto už dál tohle téma nerozebíral.

„Jsem ti vděčný, že ses ho ujal.“

„Je to moje krev. Co jiného bych měl dělat? A kromě toho mi péče o něj přináší potěšení.“

Cato přikývl. „I přesto ti děkuju. Najdu si nový domov, jakmile si ho budu moci dovolit. Vyhlídky mám dobré, pokud vydržím u pretoriánské gardy. Zvlášť když je teď na scéně nový císař, který si touží koupit přízeň vojáků, co ho mají chránit. Během pár let bych si měl být schopný pořídit něco pohodlného pro Lucia a pro sebe.“

„Pokud ovšem bude Nero vládnout dál bez nějakých potíží,“ podotkl Sempronius. „Právě teď bych na to moc nesázal. Zvlášť po událostech dnešní noci.“

Stručně jim vylíčil, jak Nero vtrhl na hostinu i jaké ohavnosti se dopustil na Britannikovi. Když skončil, Macro si otřel hřbetem ruky rty a potřásl hlavou.

„Ten to rozhodně nemá v hlavě v pořádku. Jakej normální chlap by tohle udělal?“

„Normální chlap? Opravdu!? Jaký císař z něj asi bude? To je otázka, kterou teď řeší celý Řím. A ačkoli zatím neexistuje žádná jasná odpověď, spousta lidí pochybuje, jestli je Nero schopný vládnout říši. Někteří otevřeně požadují, aby ho nahradil Britannicus. A mnozí další se toho snaží dosáhnout tajně intrikami. Kdo ví, kam to všechno povede.“

„Už jsme něco slyšeli cestou sem,“ poznamenal Cato. „Jenže vypadá to tak, že situace je ještě horší, než jsem se domníval. Myslíš, že existuje nějaká reálná šance, že si Britannicus získá dostatečnou podporu, aby se mohl důrazně dožadovat trůnu?“

Sempronius se na okamžik zamyslel, než promluvil. „Těžko říct. Senát je v téhle otázce rozpolcený, ale jen pár senátorů je ochotných postavit se otevřeně na jeho stranu. To je dnes nejjistější způsob, jak skončit v hrobě. Většina čeká, jak se situace vyvrbí, než podpoří některou ze stran. Faktem je, že mnohem víc senátorů by bylo radši, kdybychom si nemuseli vybírat žádného z nich. Ani jeden není nijak zvlášť sympatický. Jenže jakou máme jinou možnost než vyhlásit konec císařského nástupnictví a vrátit se k republice? A to jsou řeči, které pretoriánská garda nerada poslouchá. Proč by taky měla. Za současného stavu si vojáci žijí jako prasata v žitě. To poslední, co by potřebovali, je konec císařů a jejich potřeby

mít svoji zhýčkanou a privilegovanou tělesnou stráž. A aby toho nebylo málo, taky mezi důstojníky a prostými vojáky panuje rozkol. Není náhoda, že pro potlačení vzpoury v Hispánii vybrali muže, o nichž se vědělo, že stojí na Britannikově straně. Proto je poslali pryč z Říma, dokud po Claudiovi nenastoupí Nero. Kdo ví, co se stane po jejich návratu. Jestli si Britannicus dokáže získat v Římě i mimo něj dostatečnou podporu, třeba by se dokázal svého soupeře zbavit. Nebo by mohl začít občanskou válku. To je věc, které jsme se dokázali vyhýbat skoro sto let.“ Sempronius sepal dlaně a rezignovaně si o ně opřel bradu.

Cato uvažoval o senátorových slovech. „Možná máš pravdu. Co když se ten konflikt rozšíří do zbytku říše? Víím, že legie v Británii by měly raději za císaře Britannika. A budou i jiné jednotky, které budou smýšlet stejně nebo jejichž velitele je možné uplatit.“

Macro si strčil do úst kousek pečiva, rychle žvýkal a polkl. „Nebo je možný, že si lidi na nového císaře prostě zvyknou – i když týrá svého nevlastního bratra – a všechno půjde jako dřív. To si myslím já.“

„Můžeme jenom doufat,“ odpověděl Sempronius nešťastně.

Všichni tři chvíli mlčky zamyšleně seděli, pak se Cato natáhl k nejbližšímu z Macronových talířů a vzal si kuřecí stehno. Odtrhl pruh masa a pomalu žvýkal. Potom se obrátil a upřel zrak na senátora. „A co ty? Kdyby sis musel vybrat stranu, koho bys zvolil? Nerona, nebo Britannika?“

„To je zapeklitá otázka. Popravdě ani jednoho. Byl bych raději, kdybychom se vrátili k republice. Jenže tuhle možnost pravděpodobně nedostaneme. Někteří tvrdí, že říše je prostě příliš velká, aby jí senát, zmítaný frakcemi a soupeřením, dokázal vládnout. Možná už Řím bez vlády jednotlivce nedokáže přežívat. Pokud ano, potřebujeme císaře. Jsou to jediné, co stojí mezi námi a chaosem posledních let republiky.“ Sempronius se zahleděl na Catona a pokračoval. „Po návratu k něčemu takovému nikdo netouží.“

„Možná netouží, jenže třeba tomu nedokážou zabránit.“ Cato si nalil trochu vína do stříbrného poháru a usrkl. „Já se na žádnou stranu nepostavím kvůli svému synovi. Není to můj boj. Ať si to vyřeší někdo jiný.“

Sempronius na něj smutně pohlédl. „Čekat, až se to vyřeší, možná nebude možné, synku. Můžeš se snažit unikat osudu, jenže ten tě nakonec stejně dostihne.“

„Snad máš pravdu. Ale prozatím raději nebudu do ničeho strkat nos a zůstanu stranou. A pokud má Macro jen trochu rozumu, udělá totéž.“

Macro zaslechl své jméno, vzhlédl ke svým společníkům a snažil se vybavit si, co právě říkali. „Á, jo. Nechám druhým jejich vlastní problémy a oni můžou zase nechat mně ty moje. A když už Narcissus není, možná budem zase moct bejt víc vojákama, a ne furt řešit nějaký jeho pikle.“

Cato při zmínce o Narcissovi, záludném intrikánovi a tajemníkovi předchozího císaře, souhlasně přikývl. Ke konci Claudiovy vlády přišel o přízeň svého pána a zneprátelil si císařovnu a Pallase. Protože dobře věděl, jaký osud mu chystá nový císařův tajemník, uchýlil se na své soukromé sídlo na venkově a spáchal sebevraždu. Cato ani Macro kvůli němu neuronili slzu. Na to je v minulosti až příliš často vmanipuloval do toho, aby za něj dělali špinavou práci.

Senátor se usmál. „Škoda že si nemůžu dovolit tvoji bezstarostnost.“

„Cože?“ zamračil se Macro.

„Pokud ses rozhodl takhle, je to v pořádku. Jen se drž dál od Pallase, Seneky a Burra, jestli se nechceš dostat do problémů.“

Prerušil je tichý dětský nárek, který přicházel od domu, a vzápětí z chodby vyšla statná žena v prosté tunice převázané v pase. Něžně pohupovala na rameni malé dítě a hladila je po zádech, aby je ukonejšila. Cato cítil, jak se v něm zvedá vlna lásky, když spatřil synka v náručí chůvy Petronelly. Když z chlapečkových plic vyšel další výkřik, zvedl se z pohovky a spěchal k nim.

Petronella se usmála. „Ale, jen se podívej, malej, to je táta. Vrátil se z války.“

Napůl se obrátila a zvedla Lucia, aby lépe viděl. Chlapečkovi byly dva roky, měl husté, kudrnaté tmavé vlasy a hlas jako centurion na cvičišti. Cato viděl, že má oči rudé od pláče a nos a ústa vlhké od slin. Hošík zamrkal, aby přes uslzené oči lépe viděl na hosta v dědečkově domě. Potom se mu oči rozzářily a zvedl hlavu z Petronellina ramene. „Táta!“

Catona zaplavila láska, když dítě zvedlo paže a naklonilo se k němu. Cato natáhl ruce a chůva mu chlapce podala. Políbil Lucia na temeno hlavy, vdechoval sladkou, pižmovou dětskou vůni a plný štěstí zavřel oči.

Všechny myšlenky na politické soupeření, všechny vzpomínky na krvavé bitvy i trpká bolest nad Juliinou zradou v tu chvíli zmizely.

Lucius se zavrtěl a vzhlédl k němu, rty pod zdviženým nosem a třpytícíma se očima měl rozevřené. V jeho úsměvu zazářila řada bělostných zubů a Cato na něj zamrkal. „Nekousneš tátu, že ne?“

Lucius se zasmál a objal otce kolem krku. Cato, následován chůvou, se vydal zpátky k ostatním.

„Co je s ním?“ zeptal se Sempronius.

„Kolika, pane,“ vysvětlila Petronella. „Tydle mrňousové jí občas trpí. Ale brzo zase usne.“

„Dobře. Už toho vzrušení bylo pro jednu noc až až.“ Senátor si nalil pohár vína a pořádně si přihnul. „Víc než dost.“

Když si Cato sedl, Macro polkl sousto a posadil se s přísným výrazem a rukama založenými na prsou. „No vida. Copak to tady máme? Mladej rekrut zlobí? Připomíná mi to tvýho tátu kdysi dávno.“

Při zvuku jeho hlasu se Lucius obrátil. „Strejda Makmak!“ vykřikl radostně.

Macro se usmál. „Máš pravdu. Tvůj strejda Makmak se vrátil, když zkrotil ty povstalecký neřády v Hispánii. Pojď za mnou, mladej. Musím si tě zkontrolovat.“

Cato postavil synka na zem a Lucius se přibatočil k centurionovi. Macro ho uchopil za ramena a držel ho na délku paže od sebe. Pak ho s přísným výrazem obhlédl od hlavy k patě. „Ramena dozadu, vypnout hrud', bradu nahoru! Tak! Á, jednoho dne z tebe bude dobrej voják, přesně jako tvůj táta.“

Lucius si rukou pohladel břicho a zadíval se v očekávání na Macrona. Chvilí trvalo, než centurionovi došlo, co chlapec chce. Ale pak si Lucia přitáhl k sobě, zvedl ho do výšky a pošimral ho zarostlou bradou na bříšku.

„Tak to teda není moc chytrý,“ plísnila ho Petronella. „Teď už ho vůbec neuspím.“

„Jen si hrajem,“ odvětil Macro a zadíval se na ženu. Upírala na něj láskyplný pohled, pak se vzpamatovala a sklopila zrak. Macro chlapce znovu pošimral. Lucius radostně zavýskl a vrtěl sebou přitom jako malé sele. Nakonec ho Macro postavil na zem, natáhl se k talířům a vybral pro